

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnishvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan zvečer izvenštne modelje na praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo naša številka volja 10 vinarjev.

Na planena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne oziha.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakca.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 33.

Dogodki v Albaniji.

Dunaj, 16. junija.

Knez Wied je snoči gledal v mrtvi obraz polkovnika Thomsona. Ni bil to junak, ki je padel na čelu strahopetno se umikajočih Malisorev, s sabljo v roki, vzravnal na okopih pred Dračem. Polkovnik Thomson je prišel v Albanijo, da služi osebi in stvari, ki za njega ni mogla imeti nikakega idealnega značaja, nobene vzvišene vrednosti. Bil je najet, in dal se je najeti, ker so mu ponudili izredno visoko plačo 60.000 kron, vojaška služba mu je bila rokodelstvo, ki bi mu naj pripomoglo do čim boljše materialnega položaja. Njegovo razmerje napram knezu Wiedu, napram Albaniji, je bilo zgolj pogodbeno. Pogodbeni patriotizem ne eksistira. Smrt na bojnem polju pa je le takrat junška, kadar nas zadene, izvršujoče najvišje idealne dolžnosti patriotičnega požrtvovanja. Le za narod, za domovino padajo na bojiščih — junaki. Polkovnik Thomson ni padel kot junak, toda kroglja iz vstaške puške je v njem zadela hrabrega, odločnega in lojalnega moža — morda edinega, na katerega se je mogel knez Wied res trdno zanašati. Smrt Thomsonova ima za njega skoro da simboličen značaj.

Knez sam je svojemu polkovniku podoben. Tudi on je tujec v deželi, katere knez naj bi bil, tujec narodu, oziroma plemenom, katere naj bi vodil na poti kulture in napredka. Iz egoističnih, četudi morda plemenitih motivov častilnosti in zavesti poklica je sprejel krono, katero so mu ponudili — ne Albanci, temveč zopet le tujci. Tudi za njega so pripravljene iste krogle, ki so zadele Thomsona, krogle domaćinov proti vsiljivcu, ki hoče biti vladar narodu, kateremu je tuj po jeziku, mentaliteti, s katerim ga ne veže niti ena idealna vez.

Pred truplom Thomsonovim bi bilo knezu Wiedu moglo priti na misel spoznanje, da v boju, katerega vodijo vstaši proti njemu, pravica ni na njegovi strani. Albanske tolpe, ki napadajo Drač, divja plemena, ki strahujejo Tirano, Elbasan, gotovo

niso simpatična, ali ta plemena predstavljajo večino albanskega naroda, ki ima, ne glede na svoje odurne lastnosti, iste človeške pravice, kakor vsi drugi narodi, predvsem pravico do samoodločbe, do samolastnega upravljanja svojih zadev. Je ironija usode, da so velesile ustanovile tem plemenom baš pod pretvezo tega splošnega nacionalnega principa lastno državo in da so jim v imenu albanske narodne samostojnosti vsilile tujca za kneza. Knez Wied je moral priti že do spoznanja, da se v Albaniji ne more vzdržati, tudi tedaj ne, ako s pomočjo Malisorev in Miriditov res definitivno odbije naval vstašev na Drač. Dosedanji dogodki so mu dokazali, da je vse mohamedansko prebivalstvo proti njemu; to so tri četrtine albanskih plemen. Na Malisore in Miridite, na franciskane in sumljive, takozvane nacionaliste se knez ne more trajno naslanjati, ker ni mogoče, da bi vladal z manjšino proti ogromni večini. Kri, ki je večerjal tekla pred Dračem, pa je za vedno pretrgala prt med knezom in albanskimi mohamedanci. Večina Wiedove države je krvna sovražnica svojega kneza. Za princa Wieda izvira iz tega dejstva le ena, strogo logična posledica: definitivni odstop. Edini moralni pogum, ki bi ga ta nesrečnik mogel še posvedočiti, je pogum razsodnosti in treznosti, ki se ne plaši bridkega spoznanja tega, kar je in kar mora biti.

Tem manj pa moremo razumeti, da se v interne albanske zadeve, v spor, ki se tiče le kneza Wieda in Albancev, ki se odigrava v nam tuji državi, vtikata Avstrija in Italija. — Priznajmo, da sta obe zaveznici sebi samim dolžni, skrbeti za integriteto Albanije, za obstoj te najnovejše države. Ali kaj nas in Italijane briga notranje zadeve tega organizma. — Kdo nam daje pravico, da se postavljamo na eno ali drugo stran v albanski borbi? Po starem legitimističnem in absolutističnem principu so tvorile države s prebivalstvom vred le nekako domeno vladarjev, ki so klicali eden drugega na pomoč, kadar so se sprli z lastnimi podaniki in jim je tak spor grozil s porazom, tako po priliki, kakor si pomagata dva sosedna posestnika, kadar je treba potolči in uničiti opasno se množiči

mrčes na polju. Toda časi te interventivne politike so davno minuli in nevmešavanje v notranje politične zadeve druge države je eden največjih principov internacionalnega prava. To načelo se je pri nas na pr. v času balkanske vojne tako pretirano izvajalo, da je bilo celo prepovedano in se je strogo kaznovalo, če se je kak navdušen jugoslovanski mladnik pridružil srbski armadi kot prostovoljec. V Bosni je bilo nebroj takih slučajev. Za Albanijo pa naj nankrat to načelo niti v najenostavnejšem smislu besede ne velja več? Tam je hvalevredno, ako se avstrijski državljani, da celo avstrijski častniki »na dopustu« udeležujejo boja v službi kneza Wieda in tam je dopuščeno, da naše vojne ladje podpirajo kneza aktivno s tem, da mu privržajo iz Medue in Valone nove čete? Ne obojujmo one varnostne odredbe, ki so bile podvzete v zaščito telesne varnosti in življenja kneza Wieda z izkrcanjem potrebnih mornariških detašmajev, kajti vstaši gotovo nimajo pravice, ubiti kneza Wieda. Toda, kaj drugega je, ako mu dovažajo naše ladje moštvo, ter tako vsaj indirektno posegajo v politični krvavi spor, ki se odigrava med albanskim narodom in njegovim vladarjem. To je nedopustno, najmanj tako nedopustno, kakor smatrate Avstrija in Italija za nedopustno, podpiranje vstašev od strani kak druge države. Kar pa drugim prepovedujeta, tega že iz gole logične konsekvence tudi same ne smeta delati. Njuno postopanje je že radi tega nevarno, ker lahko izzove proteste drugih velesil in postane povod raznim nesoglasjem, ki so sedaj v dobi splošne politične napetosti opasne.

Nastop Avstrije in Italije pred Dračem je tem manj razumljiv, ker izjavljajo danes tudi že na Dunaju, kakor tudi v Rimu, da je knez Wied svojo vlogo — doigrat. Na tem ne bo izpremenilo dejstvo, da se mu morda še tokrat posreči rešiti Drač, ničesar, kajti Drač ni Albanija.

Velesile tudi računajo s tem, da bo moral knez v kratkem zapustiti Drač, in da bo imela potem besedo zopet kontrolna komisija.

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

IX.

Mestna zastavljalnica.

Da je imela mestna zastavljalnica v prvih štirih letih izgubo, je nekaj naravnega. Take zastavljalnice se nikjer ne rentirajo in izkazujejo izgubo, kakor jo je izkazovala svoj čas tudi zastavljalnica pri »Kranjski hranilnici«. Zastavljalnice, posebno če se nahajajo v rokah občine, spadajo namreč med javne dobrotvorne naprave, pri katerih se dobička itak ne išče.

XII.

Uprava ubožnega zaklada.

Dne 31. oktobra 1913 je »Slovenec« v svoji 251. številki priobčil ljubljansko novico, ki je nosila bombastični naslov: »Knjiga, zapečena s sedmimi pečati, se odpira...« Potem pa so se na čelu cele vesti natisnile te - le besede:

»Nerednosti v mestnem ubožnem zakladu se odkrivajo. Liberalna samopašnost na račun mestnih revežev.«

Očitalo se je mestni upravi, da so se v ubožnem zakladu vršile strahovite nerednosti, da ubožni sklad ni dobil okroglo 15.000 kron, ki bi morale biti v ubožnem zakladu, to je na razpolago ubožcem; dalje se je očitilo, da so glavne knjige javne mestne uprave popravljene in radirane, da uživajo meščansko podporo večkratni hišni posestniki, da pa resnični reveži dobe prav male vsote; dalje se je očitilo, da figurira med mestnimi reveži celo Dragotin Rebernik, Tavčarjev ribič, in da med temi reveži figurirajo tudi delazmožni izseljenski agenti; in končno, da ni niti ene pravilne pobotnice, da so na listkih zabeležena številna imena podpirancev, katerim se je baje izplačalo po 50 K, 40 K itd., da pa naslovov teh ljudi ni mogoče dobiti ne med oglašeni v mestnem zglaševalnem uradu, ne

med onimi, ki jih ima zglašene zglaševalni urad državne policije.

Kakor vidite, je napolnil prečastiti »Slovenec« široko in dolgo kravo klobaso. Danes, ko je v položaju, da priobči doslovno poročilo revizijske komisije, morajo njegovi prepošteni gg. redakterji imeti pač občutek, kakor da bi stali na nekdanjem sramotnem odru pred mestno hišo. Občinstva sicer ni, da bi jih z opeko in drugimi odpadki ometavalo, pač pa je tukaj deželni revizor. Njegovo poročilo je podobno loparju, s katerim je trčil po zobeh gg. uredniške »Slovenca«; to poročilo je dokaz, kako grdo in ostudno je lagal »Slovenec« dne 31. oktobra 1913, ko je odpiral knjigo, zapečeno s sedmimi pečati. Vse, kar je nagromadil »Slovenec«, je razpadlo v nič in ostale so malenkostne reči, katere deželni revizor mestni upravi očita, dasi je svojo revizijo raztegnil na čas od leta 1885. do 1913.

Očita se, da se globe, presegajoče 40 K, niso v glavnici nalagale, kakor se to godi zadnja leta. Ta očitek je utemeljen, ali pri tem se ne sme pozabiti, da je bila praksa deželnega odbora od leta 1898., da ni nobene občine sili k naložitvi teh glob. Sicer pa gre tu vsako leto za malenkostne zneske, ki ubožnega položaja ne spremenijo bistveno, najsi so te globe naložene ali ne. Pri davčnih globah je še posebna težava, ker davčne oblasti dopušljajo znesek, ne da bi povedale, koliko je vmes glob, presegajočih 40 kron. V tem pogledu se je časih že interveniralo pri davčnih oblastnjah, pa se uspeha ni doseglo. Ker pa so te globe od leta 1885. pa do leta 1913. znašale le 8926 kron, potem stvar res ni vredna, da se o njej govori!

Sicer pa se je pri ubožnem zakladu vršila revizija bolj po občutku, nego po predpisih revizijske vede in znanosti. Kaj moremo mi sedaj za to, če n. pr. za mesec julij 1893. l. ni bil oddan ubožnemu zakladu nikak denar za godbo in licence. Pač ni bil oddan in če revizor ne more dokazati, da se je denar ukradel, potem tudi sedanjí župan v tem pogledu ne more ničesar ukreniti. In kaj naj napravimo v revizijskim stavkom: »Glede leta 1895., in sicer za mesec marec do oktobra pa se na teh do-

LISTEK.

Krpa na čevlju.

(Konec.)

Take so bile moje misli. Ozrl sem se po otrocih in srd se je vzdignil v meni. Obšla me je sila, ki sem se ji komaj ustavil, zgrabilo me je nagnjenje, da bi jih vse kriče ozmerjal, jih vprašal:

»Čemu se režite, bosjaki. Ob največjih praznikih nosite zaplate na pošvedranih čevljih, pa še kakšne zaplate! In če Bog da, jih boste nosili svoj živ dan! Če na čevljih ne, pa vsaj na duši!«

Tso se pravi, da sem bil zares bolan. Ali te še nikoli niso boleli zobje? Sediš v prijetni družbi, poslušas vesel in pameten pogovor, v tvojih mislih pa kljuje in govori in vpije brez nehanja — zob, zob, zob! Sprehajaš se po solnčni pokrajini, ljubeznivo dekle gre ob tvoji strani, v tvojem srcu pa — zob, zob, zob! Ti nisi nič, ni te več, namesto tebe hodi votel zob po svetu, drži se čemerno in draži ljudi. — Jaz nisem bil več učitelj Mrva, ta lepi fant — bil sem krpa na čevlju.

Iz šole sem se napotil naravnost domov; hodil sem ves čas ob desni strani ceste tik ob jarku; tam je ra-

sla visoka trava in lahko bi krpo vanjo skril, če bi bilo treba.

Doma sem se sčasoma nekoliko pomiril. Ogledaval sem to zaplato in sem razsodil, da navsezadnje ni tako velika in tudi ne tako očitna.

»Pa če bi bila še večja in še bolj očitna — kaj nimajo ljudje drugega posla, da bi se venomer ukvarjali z mojo zaplato? Saj pač nisem človek posebne sorte, pa mi še nikoli ni prišlo na misel, da bi očital svojemu tovarišu madež na suknji, kaj šele, da bi videl edinole tisti madež, človeka pa ne! To je — boli me zob, pa se mi zdi, da imam usta nastežaj odprta, da vidi in tipa vsakdo ta votli, črni zob!«

V pameti je bila tolažba, v srcu je ni bilo.

»Čemu je treba tega votlega zoba, čemu te nemarne krpe? Čemu te žalosti in teh skrbi? Kadar se navadnemu človeku razparajo čevlji, si jih da pošteno popraviti, ali pa si naroči par novih. To mu je tako enostavno, razumljivo in malovažno stvar, kakor da bi si vzel zobotrebce z mize. Meni pa — kakor da bi se nameril gore majati! Bog je bil dal človeku dušo, voljo, pamet, moč — in vse to leži na tleh pod zakrpanim čizmom!«

Siloma sem se upiral srcu in gnusu, ki sta mi davila dušo. Trudil sem se, da bi računil mirno, da bi se z jasnim očesom razgledal po sebi in svojem ubožstvu. Ali krpa je bila u-

smiljena gospodarica mojih misli, vsi žarki so se stekali vanjo.

Dolga nisem mogel nikakšnega napraviti. Če bi ga bil tudi mogel, bi zvedela o taki strahoti vsa vas še tisti dan in zaplata bi bila stokrat večja. Kedar in kako bi dolg poplačal? Kamen bi zdrčal, sredi klanca bi bila še skala. Treba je varčevati. Kako? Kje? Ah, ta apetiti! Da bi tega ne bilo! Pa vendar bi se morda dalo izhajati brez večerje... kako bi jo odpovedal? Da se mi želodec upira? Že prvi večer bi me izdale oči, bi me izdale ustnice!

Preštel sem svoje premoženje: imel sem dva goldinarja in nekaj soldov. Še pet goldinarjev bi bilo treba, najmanj. Do božiča jih ne prihranim, pa če ne vtaknem v usta nobene cigarete več! O, hudiča! Pes, kaj je to še pasje življenje?

Zgrabilo in zvilo me je kakor v strašnem krču. Pograbil sem klobuk ter hitel naravnost v krčmo, trepetajoč, brez uma.

Tam so sedeli vsi mogotci. Tudi ona, hčerka sodnikova, je bila tam. Ko sem planil v izbo, se mi je zdelo, da so me pogledali vsi nekam čudno — kakor tujca, ki je bil zmotil družbo v domačem pogovoru.

»Slabe volje si!« me je smehljaje oškili tovariš Komar.

»Jaz? Prav nič slabe volje! Če bi se držal na vek, kdor ima krpo na čevlju, bi se cemeril ves vesoljni svet!«

»Kaj?« je zazijal Komar. »Kakšno krpo na čevlju?«

»Takšno pač, kakor jo nosim jaz! Na, poglej!«

Vzdignil sem nogo visoko, pomolil mu jo skoraj pod nos.

»Pa zakaj to?« je jeknil ves osupel. Nato me je premeril nezaupljivo: »Saj si že pijan!«

Tudi drugi so me pogledali zvedavo, z rahlim, pritajenim zaničevanjem. Ona je zardela ter se obrnila v stran.

Izprazil sem kozarec in koj sem bil ves omamljen. Občutil sem, da se je bila zaplata prečudno razširila, da je segala vse do stropa ter me razgaljenega vzdigala seboj, v zasmeh in zgledevanje ljudem. Zahotelo se mi je govoriti, opravičiti se, razložiti — in hkrati izbruhniti kar pljuskoma ves svoj srd in vso svojo bridkost.

»Kaj pa je to posebnega — krpa na čevlju? Kdo je še nikoli ni imel? Če jo ima gospod sodnik, na primer, poreko ljudje: Gospod sodnik ima krpo na čevlju, ker je šaljivec... Ali poznate, gospoda, tisto kratkočasno, ki nikakšna kratkočasnica ni, zato ne, ker se je bila resnično pripetila? Predpostavim so napravili maskaradno lumpov, raztrgancev in postopačev. Najbolj resničnemu raztrgancu je bila namenjena nagrada. V cunje in cape so se bili našemili baroni. Priklatil pa se je mednje žganjar s ceste, ki je smrdel kakor se

spodobí. In dobil je nagrado. Ko so spoznali, da ni baron, temveč raztrganeč, so ga pognali na cesto. Ali ni bila to grda krivica? ... Če bi vi, gospod sodnik... ali vi, gospod župan... če bi vi nosili grobo krpo na čevlju...«

In tako. Več ne vem, kaj da se je tisto noč še nadalje godilo.

Zjutraj me je nadučitelj poklical k sebi. Strog je bil njegov obraz. Opazil sem takoj, da gleda neprestano in naravnost na moj desni čizem. In tista zoperna, sladka štrana se je počasi vlekla iz njegovih ust.

»Saj ste bili dostojni... zmirom dostojni doslej! Snoči pa... kaj je treščilo v vas? Če vam je tako hudo zaradi čevljev... jaz imam par še prav dobrih...«

V razburkano glavo mi je planil sam živ ogenj.

»Komu je kaj mar moja zaplata?« sem vzkliknil. »Kdo počuje — ali zaplata, ali jaz?«

»Zaplata, zaplata!« je pokimal nadučitelj ter se nasmehnil zategnjeno. Zamahnil je narahlo z roko, sedel za mizo in me ni več pogledal.

Kaj je treba te zgodbe, kaj še nadalje! Zaplata je lezla od čizma navzgor, zmirom višje, dokler ni dosegla duše same...

Daj mi žganja! —

Ivan Cankar.

hodkih kažejo nižja plačila, nego so bila normalno v drugih mesecih. To so domneve in sedanji župan je njim nasproti brez vsakega orožja, ker ne more tudi tukaj ničesar ukreniti.

Glede neizterljivosti zaostanka 1464 K 80 vin, je župan mestnemu svetu že dal potrebna pojasnila, kakor tudi glede globe 120 K, da tudi tukaj lahko mirno pričakujemo rešitve deželne odbora.

Vse knjižice ubožnega zaklada so vinkulirane.

XIII.

Mestni loterijski posojilni sklad.

S »Slovenčevimi« fantiči se prepirati sicer ni težavna, pač pa precej kalna stvar, posebno če nimaš umivalnika pri rokah, da si vsakih pet minut umiješ roke! Ti elementi morajo imeti sila nizke pojme o svojih čitateljih, katerim vsaki dan natvezujejo neresnice, ki so kot take jasne tudi zadnjemu šolarčku na Cofzovem grabnu. Če si v glavo vtepejo, da je solnce pri dnevu črno, pa je črno, in naj nastopi legija astronomov s svojimi protidokazi. Metoda teh časnih karških mrčesov je od nekdaj ena in ista: kjer jim poidejo dokazi, pa bruhajo z lažjo na dan, da se kar cedi.

Tako so sedaj zatrobili v svet, da »krivci« na magistratu vale krivdo na mestne uradnike, češ, da so delali ti za hrbtom občinskega sveta. In če prisegaš pri najsvetejšem Bogu, da take oslarije nikdar trdit nisi, ti ne pomaga nič, ker se ti poštenjaki sploh Boga ne boje ter iščejo čast, služiti le hudiču in nikomur drugemu! Oni ostanejo pri trditvi, da vsi poklicani gospodarji skupaj niso vedeli, kaj delajo njihovi uradniki, da levica ni vedela, kaj dela desnica, da glava ni vedela, kaj delajo roke in noge, usta in jezik. S takimi biki se bosti, bilo bi brezuspešno delo! Mi le konstatiramo, da je trditev, da zvrčamo kako krivdo na magistratne uradnike, zlagana in da prej kot slej izreka mo, da, kar se je zakrivilo na magistratu, zakrivilo je vodstvo in da je uradništvo pri tem nedolžno!

Druge navada »Slovenčevih« pišavev je, da trgajo iz naših člankov posamezne besede. Pri tem se sedaj oklepajo še celo deželne portirije, češ, da mu očitamo nerednost in hudobijo. Mi smo le trdili, da bi poročilo revizijske komisije tako, kot je tiskano v »Slovencu«, lahko bil spisal tudi kak deželni portir. Pri tej kritiki ostajamo tudi danes! Da bi pa bili imeli le količjak v mislih tistega poštenega rodbinskega očeta, ki straži danes vhod v deželni dvorec, na to ne bi bil prišel nikdo, če ni slučajno steber »Slovenčeve« redakcije!

Katoliški list nam grozi tudi z večino v deželnem zboru, češ, ta bo dr. Tavčarja požrla, kakor je požrl svoj čas morskimi volk svetopisemskega preroka. Gospoda, ponehajte že s takimi burkami, ker sami najbolje veste, da se s tem norčujete le iz omenjene večine, katere se sedanji župan, kadar ima pravico in resnico na svoji strani, prav čisto nič ne boji.

Resnica pa je ta, da revizija na magistratu, izvzemši nekoliko postranskih stvari, ni spravila drugega na dan, nego kar smo vedeli že poprej. Glavno je, da so se v deželnem zboru dovoljena posojila deloma porabila v druge občinske namene. Sedanji župan je stavil vse potrebne nasvete, da se storjeni pregreški odpravijo in da se dovoli revirment od tistega faktorja, ki je k temu poklican.

To pa je brez dvoma gola formalnost! Dvoje je namreč mogoče: mogoče je, da deželni zbor da svoje privoljenje, oziraje se na to, da so naprave, za katere so se posojila deloma porabila, še danes tu; mogoče je, da pa tudi, da deželni zbor, oziroma njegova večina, ne bo dala tega privoljenja. Ali tudi v tem slučaju bo ostalo pri goli formalnosti. Stvar bo visela, kakor visl dandanes, ali mesta uprava bo šla svojo pot naprej, kakor jo hodi dandanes.

Ali misli kdo na božjem svetu, da bo deželni zbor se mogel postaviti na stališče, da naj takozvani »krivci« povrnejo tiste zneske, ki so jih v druge občinske namene porabili? Ali mislite, da bo mogel deželni zbor obsoditi g. Ivana Hribarja, da naj poplača porabljene tisočake, da se pa naj za to podere nekaj Mestnega doma, nekaj jubilejskega mostu in precej velik kos dekliškega lica? Ali si more kdo predstavljati, da naj bivši vladni komisar povrne mestni občini kakih par stotisoč kron, katere so se pod njegovo administracijo morale plačati za obrtno šolo, če naj se je izognila občina tožbam podjetnikov? Ali mislite, da bi bilo logično, če bi deželni odbor g. dvornega svetnika obsodil v plačilo ogromne te vsote, v drugem pa mu dal na prosto voljo, da sme po izkazanem plačilu podreti strojniški paviljon pri obrtni šoli? Kaj bi moral sedanji župan, katerega tukaj vmes tlačite, podreti, o tem pa nimamo pojma!

Morda boste ugovarjali; če že ne deželni odbor, pa vsaj sodišče te gospode lahko obsodi, da naj povrnejo mestu za druge občinske namene porabljene vsote proti temu, da lahko podero del Mestnega doma, kos jubilejskega mostu, precejšen del dekliškega lica in eno poslopje obrtne šole. Skoraj smelo trdimo, da bi taka tožba po naših nazorih težko imela kaj upanja do zmage. Sučite dejanski položaj na to stran ali na drugo stran, končno ostane vendarle vse pri goli formalnosti!

Ostane seveda še volk komisarja, po katerem kriče vsemogočni pritlikavci pri »Slovencu« rekoč: »Dr. Tavčar imenuje volka, kaj ko bi prišel nanj?« Če se hoče avstrijska vlada ob roki takega revizijskega poročila, kot je bilo tiskano v »Slovencu«, do kosti osmešiti s tem, da pošlje na magistrat komisarja, potem bomo mi zadnji, ki bi ji prigovarjali, da naj komisarja ne imenuje. V tem pogledu pozna deželna vlada, kakor tudi deželnozborska večina nazore dr. Tavčarja. On kratkoma ni zračen s ljubljanskim županstvom in na »Slovenčeve« grožnje z volkom ali s kakim drugim strahom nema druge besede, kakor ono, katero je spregovoril francoski maršal v bitki pri Waterloo, prej nego so pričeli nanj treskati angleški topovi!

Prestopivši sedaj k loterijskemu posojilu, opazimo pred vsem, da deželni revizor z velikim aplombom naglašja, da je prišel do uničujoče svoje sodbe, katere se pa tiče le knjigovodstva, na tej podlagi, da je komisija izvršila revizijo loterijskega posojila v glavnih potezih in še to le glede leta 1912, ko je bil župan že dr. Tavčar.

Zadnje besede so značilne. Vidno je, da je med »Slovenčeve« redakcijo in deželnim revizorjem obstajal komplot, ki je imel posebno dokazati, da je tudi dr. Tavčar zakrivil vse tisto, kar so zakrivali njegovi predniki. In pri tem slavni deželni revizor niti ne opazi, da siplje svoje preklestvo zgolj le na knjigovodstvo, katero se uporablja pri mestnem loterijskem posojilnem zakladu.

Res je, da ima sedanji župan glede knjigovodstva ravno toliko znanja, kolikor ga ima, recimo, cenjeni gospod deželni glavar! Nikjer ni predpisano, da se mora človek prej, kot je imenovan ljubljanskim županom ali pa deželnim glavarjem, izkazati, da je napravil skušnjo iz računovodstva. In zatorej je smešno, da se od ljubljanskega župana zahteva, da mora poznati knjigovodstvo do zadnje pičice in da mora v malem prstu imeti vse, kar je potreba pri pravilni sestavi računov loterijskega zaklada.

Ampak prijemljemo se za svoje sive lase in umeti ne moremo, kako so mogli ti deželni revizorji biti tako naivni, da so le za eno samo leto revidirali loterijsko posojilo in še to samo v glavnih potezih. Loterijsko posojilo je bilo najeto, ko je sedel še nemški župan na magistratu in nemški občinski svet je že vpeljal knjigovodstvo glede tega posojila. Leto za letom je reševal deželni zbor račune loterijskega posojila in potrjeval jih je od leta do leta in če se ne motimo, je bil tudi račun za leto 1912 potrjen po sedanji deželnozborski večini! Zatorej je brez dvojbe velika predrznost, da se revizijsko poročilo ozira samo na eno leto, katero se je v glavnih potezih, t. j. le površno pregledalo. Še enkrat pravimo: Za take revizije se deželnemu odboru prav iz srca zahvaljujemo!

Sicer pa pričakujemo tiskanega poročila deželnih revizorjev! En eksemplar bomo že skušali dobiti, potem pa se bomo s knjigovodstvom o mestnem loterijskem posojilu že še pečali. V »Slovencu« so obsežne samo trditve, ni pa nobenih dokazov za te trditve! Deželni revizor le pravi, da so računi loterijskega posojila fabricirani in da uspehi loterijskega posojila niso izkazani tako, kakor bi morali biti izkazani, ako bi bilo knjigovodstvo v redu. Prej kot izgovore revizorji take trditve, morajo pokazati svoje dokaze! V »Slovencu« o teh dokazih do danes ni duha, ne sluha, zatorej nam je nemogoče spuščati se v podrobnosti ter izpodbijati dokaze, katerih niti ne poznamo.

Nekaj pa vendar že danes lahko vržemo na svoje rešeto. Revizor piše:

»V računskih sklepih loterijskega posojila figurira med investicijami pod naslovom: razne investicije mestne občine tudi vsota 259.668 K 34 v, ki pa se ne nanaša na kake investicije, temuč na posojila, katere so se jemala za mestni sklad iz loterijskega posojila pred letom 1896. Dne 1. septembra 1896. je občinski svet ostanek posojila, ki je znašal takrat 259.668 K 34 v, odpisal, kljub temu pa se izkazuje ta vsota še vedno v računih loterijskega posojila med aktivni.«

Torej znesek 259.668 K 34 v se še vedno izkazuje v računih loterijskega posojila med aktivni in to je nekaj nečuvnega, to je velika pregreha mestnega knjigovodstva! Tudi tukaj so revizorji napačno sodili in ker sami citirajo sklep mestnega sveta z dne 1. septembra 1896., smemo sklepati, da so nalašč napačno sodili.

Da bo stvar jasnejša, približno tukaj poročilo z dne 1. avgusta 1896., št. 24.381, katero je podal tedanji župan finančnemu odseku. To poročilo se doslovno glasi:

»Mestno loterijsko posojilo, ki je bilo najeto na podlagi zakona z dne 25. aprila 1873 (drž. zak. št. 61), imelo je služiti za pokritje izrednih potrebščin in uravnava mestnega gospodarstva v obč. Občinskemu svetu bilo je torej prepuščeno urediti gospodarstvo z loterijskim posojilnim zakladom po svoji volji; ozirati se mu je bilo le na to, da zagotovi s primernimi investicijami do konca amortizacijske dobe, t. j. do 31. decembra 1929. loterijskemu zakladu vsakoleten dohodek 65.000 gld. za amortizovanje posojila. Vse, kar je od loterijskega posojila preostalo potem, ko se je z investicijami zagotovil ta dohodek, moglo se je smatrati za čisti gibčiki mestne občine, kateri v občinske namene porabiti je imela pravico.

Investicije, katere je občinski svet ustvaril iz loterijskega posojila, dajale so po proračunu leta 1896. sledeče dohodeke:

vodovod	gld.	28.980,66
vojašnica	»	22.585,82
klavnica	»	8.287,20 ^{1/2}
zlata renta	»	3.396,50

Skupaj torej gld. 63.250,18^{1/2}

Pri tem pa je pomisliti, da se pri vodovodu in vojašnici ni postavil proračun ves dohodek, temuč pri prvem le 48%, pri drugem pa 47% investovanega kapitala. Ker je vodovod v letu 1895 dal v primeri z gori navedenim proračunjenim zneskom 1923 gld. 60 kr. več dohodka, vojašnica pa po odbitku 3000 gld. iznašajoče reserve za poplave 7388 gld. 01 kr., dajo te investicije že sedaj 74.311 gld. 60 kr. letnega dohodka. Gotovo pa je — in iz uspehi letošnjega leta to dokazujejo, da bo vodovod od leta do leta več rentoval in da bo do potekom tudi nanj investovan kapital dajal loterijskemu posojilnemu zakladu večje obrestovanje.

Glede dohodkov pehotne vojašnice je pač omeniti, da so zagotovljeni le do 1. dne oktobra 1913. I. Vendar pa ne more biti dvojbe, da bo de tudi po preteku te dobe še vedno donasala toliko, da se bo do konca amortizacijske dobe loterijskega posojila, t. j. do 31. decembra 1929 vanje investovani kapital še vedno obrestoval vsaj s 475%, kar popolnoma zadostuje, da se doseže za amortizacijo loterijskega posojila potrebna letna vsota 65.000 gld. Ako ta vojašnica — kar je najverjetnejše — ostane ohranjena svojem namenu, plačevali bo de c. in kr. vojni čar prej ko ne večjo, vsekakor pa vsaj takšno najemščino kakor doslej, namreč po 25.707 gld. 33 kr. na leto.

Pa tudi ko bi vojaštvo se iz nje izseliti ugnilo, moglo bi se vojašnična poslopja za privatna stanovanja dati v najem vsaj za gorenji znesek. Ako pa je za potrebni vsakoletni amortizacijski znesek na vsak način nedvojbeno preskrbljeno, naravno je, da je mestna občina upravičena ves preostali kapital loterijskega zaklada porabiti že sedaj za občinske potrebe, ne da bi jej bilo potreba misliti na povračilo istega. — Ora si je tudi res izposodila pri tem zakladu za nakup Jelenovega posestva

za nakup Galletove hiše	gld.	24.000—
v poravnavo dolga Kranjski hran. za svojedobni nakup Podturske grašč.	»	16.000—
in za poravnavo dolga pri realč. zakl.	»	78.000—
ter delni znesek za gradbo nove šole v Poljskih ulicah	»	4.418,16
		22.204,55

vkup gld. 144.622,71 in občinski svet je koncem leta 1891. zaokrogil to vsoto na 144.600 gld. ter sklenil, da se ima s stalnimi letnimi anuitetami loter. posoj. zaklada amortizovati. V sled tega se je ta dolg skrčil že na 129.834 gld. 17 kr.

Ta sklep občinskega sveta pa je izzval v poslednjih časih ostro kritiko, katere je vedla celo do zatožbe pri c. kr. deželni vladi, vsled česar je le-ta z razpisom št. 4242/pr. ddo. 15. junija t. r. i. zahtevala pojasnil.

Da se torej takemu neopravičenemu in neutemeljenemu kritikovanju pride v okom, predlagam, naj se iz navedenih razlogov ostanek dolga pri mestnem loterijskem zakladu v znesku 129.834 gld. 17 kr. odpiše ter med aktivni loterijskega posojila vodi v evidenci kot »ostanek občinskega posojila«.

prebitekt. — S tem se bode tudi dosledno, da se mestni blagajnici prihrani vsako leto izdatek okroglih 10.000 gld., ki ga mora plačevati za anuiteto mestnemu loterijskemu zakladu.

V Ljubljani, 1. dan avgusta 1896. Župan: Iv. Hribar l. r.

V seji mestnega sveta dne 1. septembra 1896. pa je bil ob roki tega poročila sprejet ta-le sklep:

»Ostanek dolga pri mestnem loterijskem zakladu v znesku 129.834 gld. 17 kr. odpiše se ter med aktivni mestnega loterijskega posojila vodi v evidenci kot vsota, ki se je mestni občini izplačala za razne investicije; izplačilo vsote, ki se je za amortizovanje vsega pri mestnem loterijskem zakladu najetega posojila v znesku 144.600 gld. plačevala vsako leto iz mestne blagajnice, pa se ustavi.«

Mestni svet je torej pravnoveljavno svojem knjigovodstvu zaukazal, da zneska, ki se je odpisal, v računih ne sme izpustiti, pač pa, da ga ima voditi med aktivni mestnega loterijskega posojila tudi še nadalje. Razlogi, ki so bili za ta sklep mero-dajni, so bili prejkone sledeči:

Če bi se bil znesek 259.668 K 34 vin. med aktivni mestnega loterijskega posojila črtal, moral bi se bil obenem izdelati nov amortizacijski načrt za loterijsko posojilo. Naprava novega takega načrta pa bi bila zahtevala obilo časa, kar je samoohsebi umljivo. Da se je gorenji znesek črtal med aktivni, bil bi s tem izginil iz knjig tudi tisti pregled, ki se ga doslej lahko zasleduje od tedaj, kar se je loterijsko posojilo najelo pa do današnjega dne.

Pri tem seve pa se knjige ne smejo pregledati samo za eno leto in tudi ne samo v glavnih potezih! Na vsak način pa je unklum, da revizorji grajajo knjigovodstvo radi tega, ker spolnjuje pravnoveljavne sklepe mestnega sveta!

Vsenemci brez maske.

Znani Vsenemec Scheffler, ki živi v Inovroclavi, je razposlal po Poznanjskem in po nemških kolonijah v Rusiji proklamacijo, ki je za Slovence zelo zanimiva.

V uvodu te svoje proklamacije navaja citate iz govorov Bismarcka in cesarja Viljama II. Iz te proklamacije hočemo navesti nekatere točke. »Mi Nemci,« pravi v proklamaciji, »moramo zavladati celi svet, ki mora biti oblikovan po ruskem vzoru. Ruse, to napol sestradano sodrgo, poženemo v Petrograd in Moskvo. Poljaki, ta narod brez možgan, poldejo z nami in z Avstrijo, posebno tedaj, če jim obljubimo kraljestvo, katerega jim pa seveda ne damo.

Angleški damo dela v Indiji, Francoski v Maroku in v Indokini, na Rusijo pa nahujskamo Japonsko in Kitajsko.

Zasedemo obaltične kraje s Petrogradom in poljskim kraljestvom vred. Avstrija obvlada istočasno v zvezi s svojimi brati bolgarskim Ferdinandom, z romunskim Karlom in s Turki Črno morje in mi, Nemci, bomo brez ovire gospodarji Male Azije. V Rusiji imamo svoje predstraže ob Visli, Dnepru, Njemenu in Dvni. Imamo tam več nego dva milijona Nemcev, od katerih je mnogo podčastnikov in častnikov. Mnogi od njih so naši agenti. Polno jih je v Varšavi, v Lodzu, v Petrogradu, v Moskvi, v Rigi, v Jurjevu, v Odesi, v Kijevu, v Vilni in drugih industrijskih središčih, kjer aranžirajo delavsko gibanje.

Povsod delujejo proti slovanski misli, čuvajo Poljake na Ruse in Ruse na Poljake, podpirajo Ukrajince, ker bi zedinjenje Slovanov bilo naš pogin.

Poseben ozir se jemlje na vplivne naše agente v osehah ruskih birokratov. Nujno potrebno je, da bi nemški kolonisti v tem kritičnem času ne izgubili poguma.

V enem letu smo zbrali poldrugo milijardo mark vojnega davka, čeprav smo potrebovali samo eno milijardo. Ves preostanek uporabimo sedaj za vzdrževanje svojih agentov v Rusiji in na Poljskem.

Neumni Poljaki šele sedaj razumevajo, da so njih vstaji l. 1850. in l. 1864. izzvali naši agenti. Če bo treba, izrabimo medsebojno sovražstvo med Rusi in Poljaki ter izzovemo novo poljsko vstajo.

Ostanite pogumni, sorojaki, in pričakujte čas svojega zedinjenja z drago domovino, ki se bo kmalu razširila čez Ural, ker bomo mi izgnali vse Slovence v Azijo.

Petrograški »Svet« prinaša ta plod blaznega pangermanizma. V tej proklamaciji je mnogo nemške domišljavosti in nadutosti. Vendar pa je eno jasno, s kakimi sredstvi deluje pangermanizem. Saj imamo tudi v naših južnih deželah vse polno dobro plačanih nemških agentov in pionirjev pangermanizma, ki pa uživajo še to ugodnost, da jih pošilja in

podpira naša kratkovidna vlada, ki kar noče videti pravega cilja nemške ekspanzivne politike.

»Č. Slov.«

Češko - nemška spravna pogajanja.

Tekom tega tedna se bodo vršile tako na nemški, kakor na češki strani strankarske konference, da spoznajo stranke, ali imajo nadaljna pogajanja sploh kak smisel, ali ne. V ponedeljskih pogajanjih ni prišlo do sporazuma, tega tudi ni bilo pričakovati, pa tudi vse niti se niso potrgale. Zato je vsaj še nekaj upanja, da se bodo stranke morda sporazumele in zato je računati s tem, da se bo še enkrat vršila pravna konferenca. Stvarne difference obstojajo naprej. Nemci vztrajajo na svojem odklanjanju stališču ter že proglašajo, da na obnovitev pogajanj ni misliti pred jesenjo. V sled tega bi seveda odpadlo tudi letoletno zasedanje državnega zbora in »Pravo ljudje« pravi, da ni izključeno, da bo pod takimi razmerami poslanska zbornica razpuščena. »Prager Tagblatt« trdi sicer, da je prihodnja konferenca določena za 22. t. m. Če se tudi takrat ne pokaže možnost za nadaljna pogajanja, bo konferenca izjavila, da so se pogajanja razbila. Nadaljnih pogajanj potem ne bo več, najbrže niti ne jeseni.

Želje Rusinov.

Predsedstvo ukrajinskega kluba se je zgledalo včeraj pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu, da se predvsem pritoži proti temu, da vlada ne skliče državnega zbora. Klub protestira tudi proti uporabi § 14., zahteva sklicanje gališkega deželne zbora in sankcioniranje deželnozborske volilne reforme. Končno se je predsedstvo pritožilo zaradi zamerjanja gospodarskih zadev Rusinov in še vedno neizvršene ustanovitve samostojnega rusinskega vseučilišča v Lvovu in rusinskih srednjih šol. Vlada pa je dovolila Poljakom še rudarsko akademijo v Krakovu, proti kateri so se Rusini odločno upirali.

Ministrski predsednik jim je odgovoril, da delazmožnost državnega zbora ni odvisna od vlade. Na vsak način bo vlada sklicala državni zbor, če bo le količjak upanja, da bo mogel delovati. Glede rusinskega vseučilišča se bodo v kratkem pričela pogajanja. Tudi volilna reforma za Galičijo se bo dala izvesti. Rusinske srednje šole se bodo otvorile začetkom šolskega leta 1914/15. Gališki deželni zbor pa se ne bo več sestel, marveč se bodo jeseni razpisale nove volitve.

Ogrski državni zbor.

Tudi včerajšnje seje ogrskega državnega zbora se opozicija ni udeležila. Zbornica je razpravljala o regulaciji rek. V splošnem in v detajlih je bila nato sprejeta tudi pogodba z Avstrijo glede medsebojne izvršilne pravne pomoči. Finančni minister je predložil nekatere izpremembe davka na žganje in zbornica je sprejela zakonski načrt o varstvu časti. Prihodnja seja danes.

Hrvatski sabor.

Hrvatski sabor je nadaljeval včeraj debato o uradniškem pokojninskem zakonu. Generalna debata je bila zaključena in predloga v prvem branju sprejeta. Poslanec dr. Starčević je zahteval predložitev aktov o vstaji v Rakovici leta 1871. Poslanec Hrvoj je zahteval osušenje močvirij v Slavoniji. Prihodnja seja danes. Na dnevnem redu je specialna debata o uradniškem pokojninskem zakonu in poročilo kombiniranega odseka glede predloge o učiteljskih plačah.

Kabinet Viviani.

Novi kabinet Viviani je sklenil, podati obema zbornicama vladno izjavo, ki obsega v bistvu sledeče točke: Kabinet računa na čisto republikansko večino ter zavrača vsako podporo reakcionarnih strank. Parlament mora najprej rešiti posojilo, in sicer še predno bo rešen proračun. Nato bo moral senat sprejeti progresivni dohodninski davek, ki je priklonjen finančnemu zakonu za leto 1914. Načrt proračuna za leto 1915. bo vseboval progresivni glavnični davek. Nova vlada bo glede zunanje politike stopala po dosedanjih potih. Zakon o triletni vojaški službi se bo lojalno in točno izvajal tako dolgo, da bo morda vlada na podlagi izku-

žen predlagati delne olajšave. Tudi volilno reformo bo treba izvesti spoznamo z republikansko stranko obeh zbornic. Pozornost bo obrabljal kabinet tudi obrambi posvetne šole in socialnim reformam.

Finančni minister Noulens se je izrazil napram nekemu poročevalcu, glede posojila, da je za najetje 3 1/2 % posojila, ki naj se poplača v 25. letih. Posojilo bi se porabilo za pokritje izrednih vojnih in mornariških potrebščin, ki so preračunjene na 1.800.000.000 frankov, od katere vsote odpade 1.400.000.000 na vojno upravo, 400.000.000 pa na vojno brodovje. Izdatki bi se razdelili na 7 let. Posojilo se bo izdalo najbrže v treh oddelkih. Prvi oddelek naj bi znašal 900.000.000 frankov ter naj se izda v času med 6. in 12. julijem.

Orijentske železnice.

Iz Belgrada prihaja od dobro informirane strani vest, da je prišlo med družbo Orijentskih železnic in srbsko vlado do končnega sporazuma. Srbija plača družbi odkupnino 38.700.000 dinarjev. Razen tega je vlada pripravljena, plačati družbi še 4 milijone kot odškodnino za trasiranje proge Skoplje - Tetovo - Gostivar. Srbija je vrhu tega tudi pripravljena, dovoliti Avstro - Ogrski celo vrsto olajšav na svojih progah in oddati avstro - ogrski industriji dobave za gradnjo železnice Raška - Uvac. Nasprotno pa zahteva Srbija ugodnosti konvencije a quatre na progah bosanskih železnic do jadranske obali. Srbija tudi dopusti, da se zadeva izroči razsodišču v Haagu, če bi sicer ne prišlo do sporazuma.

Revolucija v Albaniji.

Poročila o bojih.

Poročila o bojih za Drač se glase zelo neenako. Dočim skušajo dunajska in draška poročila slikati položaj kneza in Drača kot ugoden, da dočim vedo dunajska poročila celo o odločilnem porazu vstašev, o tem v italijanskih poročilih ni sledu in običajno zelo dobro podučena »Frankfurter Zeitung« slika položaj kneza kot jako obupen. Tudi iz Pariza in Londona ne prihajajo tako ugodna poročila o položaju kneza, kakor z Dunaja. Vzpiro dejstva, da naša uradna poročila še nikdar niso govorila polne resnice, bo pač najbolj pametno, če verjamemo dunajskim poročilom nekaj, drugim pa ostalo. O polkovniku

Thomsonu

poročajo listi sledeče: Rojen je bil leta 1869, ter je vstopil 19 let star kot poročnik v holandsko armado. Bil je nasprotnik drila v vojašnicah ter si je skušal pridobiti izkušnje na bojiščih. Bil je več let v Indiji, kjer je dobil tudi vojaški zaslužni križec. V burški vojni je bil ataše pri burški armadi. Pozneje je bil poslanec ter je nastopal proti takozvanemu monopolu Krupp za artilerijske dobave za Holandsko. Pri zadnjih volitvah je podlegel socialnim demokratom. V balkanski vojni je bil ataše pri grški vojski. Padel je, zadet od krogle v tilnik. Albanci — vladni vojskači mu niso pomagali, marveč so takoj, ko je padel, zbežali. Major Roelfsma in neki angleški vojni poročevalec sta ga odnesla v neko hišo, kjer je kmalu nato umrl.

O bojih

poročajo z Dunaja še sledeče: Avstrijske in italijanske vojne ladje so se kolikor mogoče približale mestu, da morejo v slučaju potrebe poseči v boj. Do sedaj vojne ladje niso posegle v boj, pač pa so avstrijske vojne ladje izkrcale nove oddelke, ki naj ščitijo nemško poslaništvo in mednarodno kontrolno komisijo. Italijanska torpedovka »T. L.« je rekonstruirala za vladne čete ter je priplula do višine Pali. Poveljnik torpedovke poroča, da so vstaši zelo številni in da so zasedli vse vrhove okrog Drača. Večina vstašev počiva, le nekaj jih strelja. Zdi se, da hočejo vstaši posadko popolnoma izmučiti in da se pripravljajo na drug napad. Ponoči so vojne ladje z reflektorji razsvetljevale pozicije vstašev. Angleška vojna ladja »Gloucester« pod poveljništvom admirala Troubridgeja je dospela pred Drač.

Ob 10. ponoči se je zdelo, da je boj končan in da so vstaši odbiti. Cel dan je trajal boj. Vstaši pa se niso mogli ustavljati hudemu ognju topov. Njih izgube so bile velike. Končno se je posrečilo, vstaše popolnoma odbiti. Nekako o polnoči je bilo zopet slišati močno streljanje pušk. Napad pa se ni ponovil. Med boji so opazili v neki hiši v Draču samem, da so muzlimani iz hiš streljali na vladne čete. Neko tako hišo so s topovi razstrelili. Ali so muzlimani poginili, ali ne, ni znano. Med bojem so se Malisori zbrali na ne-

kem dvorišču, naenkrat so opazili, da streljajo na nje iz mesta. Napadalec pa ni bilo mogoče izslediti. — Vstaši imajo še vedno Drač obkrožen ter stoje kakih 600 metrov pred mestom.

Iz Drača poročajo, da so močni oddelki vstašev nenadoma napadli začetkom boja straže pred Dračem in vdrlji v predmestje. Vladne čete so jim stopile končno nasproti in razvil se je silno ljut boj. Šele ko so začeli streljati topovi, se je posrečilo, vstaše potisniti nazaj. Krogle so padle celo v pristanišče. Baje je bilo tudi nekaj prebivalcev ranjenih. Avstrijski inženir Hässler je poveljeval pri topovih.

V Draču je zavladala vsled negotovosti položaja panika. Mnogo rodbin je pribežalo v konzulate.

Malisori in Miriditi.

V mestu se razširja vest, da so Miriditi v Sv. Ivanu pripravljani, korakati proti vstašem. Neki Lloydov parnik je odplul, da pripelje Miridite v Drač. Iz Lješa je odkorakalo v Ljuna Sojak 2000 Miriditov. Iz Skadra pa je odkorakalo 1500 Malisorov v Lješ. Iz Lješa je baje odšlo 2000 mož proti Tirani. V torek ob 10. zvečer je dospelo v Drač 1500 Malisorov iz Lješa. Nadaljnih 500 Malisorov je dospelo v Lješ, da korakajo proti vstašem. Pet malisorskih vstaških vasi se je vdalo Prenk Bib Dodi.

Ranjenci.

Mesto je polno ranjenih. Lazareti, v katerih strežejo ranjenecem, večinoma Avstrijci, so prenapolnjeni. Iz Skadra so poklicali usmiljenke. Avstrijski in italijanski mornarji nosijo ranjence v lazarete. Kolikor se je dalo do sedaj dognati, je bil izmed avstro - ogrskih podanikov samo Oger Zsak lahko ranjen.

Draški župan.

Aretacija draškega župana Gjurgevića se je izvršila baje na zahtevo polkovnika Thomsona, ki ga je imel, ker je rojen Črnogorec in je baje sorodnik kralja Nikolaja črnogorskega, za vojuna. Trdil je, da je Gjurgević v službi Srbije.

Boji drugod.

Tudi pri Kavaji se vrši ljut boj med vstaši in najbrže med četami Aziz paše. Baje so pristaši kneza pod vodstvom Aziz paše mesto Kavajo tudi zavzeli.

Iz Valone poročajo, da so vladne čete v Muzakiji ob spodnjem toku reke Seneni severno od Fierja napadle vstaše in jih potisnile nazaj. Zasedovati pa jih niso mogli, ker ni bilo prehoda čez reko. Vstaši so se ustavili baje v samostanu Ardenica, ki so ga utrdili. En oddelk vladnih čet prodira proti Litovci. Vladnim četam manjka živih in sanitetnega materiala. Neko dunajsko poročilo pravi, da so vladne čete zasedle tudi že Tirano, glavno taborišče pristašev Esad paše in vstašev. Baje je mesto zavzel Ahmed beg Mat, sovravniki Esad paše, s 1500 možmi. Velik del vstašev iz Tirane se je izrekel nato baje za kneza. Malisori pod poveljništvom Prenk Bib Dode so baje zasedli tudi mesto Kroja.

Poročilo »Frankfurter Zeitung«.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Rima sledeče: Vesti iz Drača se glase vedno bolj vznemirjujoče. Glasom zadnjih poročil dobivajo vstaši vedno nova ojačenja. Italijanski admiral Griffari je dal izkrcati nova ojačenja, da ščitijo kneževu palačo. Knežinja z otroci se nahaja na neki italijanski vojni ladji. Če bo tudi knez prisiljen, da pobegne na vojno ladjo, in ne bo več upanja, da se bo mogel vrniti, se bo sprejel italijanski predlog, da dobi zopet kontrolna komisija upravo Albanije v roke za tako dolgo, da bodo velesile drugače ukrenile.

Presojanje položaja v Belgradu.

V belgradskih merodajnih krogih presojajo položaj vsled krvavih dogodkov v Draču kot skrajno kritičen. Hitro posredovanje velesil ni samo v interesu Albanije, marveč tudi v interesu ohranitve miru v Evropi. Samo naravno je, da imajo sosedne balkanske države važnejši interes na tem, da se razmere v Albaniji čim prej ustanove in utrde.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

Za vojno.

Kakor poročajo iz Aten, tvori bojazen pred mogočo premočjo Turčije na morju glavni povod za zahtevo, da napove Grška Turčiji vojno. Časopisje pozivlja vlado, da naj nemudoma napove Turčiji vojno. Tudi če bi Turčija obljubila, da bo napravila red, mora zahtevati Grška zadostne garancije. Najboljša garancija je razoroženje turške vojske

brodovja, ki je mora Grška zahtevati v svojem lastnem interesu in v interesu svojih zaveznikov, saj turško vojno brodovje itak nima nobene vrednosti napram velesilam. Tudi ne potrebuje turška trgovina nobene zaščite in če bi Grška tudi res hotela kdaj posegati po Mali Aziji, tega turško vojno brodovje ne bo moglo preprečiti.

Presojanje položaja v Srbiji.

V ponedeljek dopoldne se je sestel srbski ministrski svet, ki je soglasno sklenil, da mora Srbija izpolniti vse zavezniške dolžnosti napram Grški. Turčija se hudo moti, če misli, da bi utegnila kaj doseči. — Eventualna vojna bi prinesla samo Turčiji škodo.

Velesile.

Francoski ministrski predsednik Viviani je naročil francoskim poslanikom, da naj pomirjevalno vplivajo v Atenah in v Carigradu. Oba poslanka bosta izjavila, da delajo Francoska in velesile na načrtu, ki obljublja uspeh. Grški vladi naj se sporoči, da bo Francoska dosegla, da nemudoma prenehajo zasledovanja Grkov v Trakiji in Mali Aziji. Ruski in nemški veleposlanik v Turčiji sta storila pri porti korake zaradi preganjanja kristjanov v Smirni. Da bi velesile storile skupne korake, o tem se doslej še niso vršili razgovori. Tudi v Konstanci se je razmotrivala možnost grško-turškega oboroženega konflikta ter sta se izrekli oba vladarja za lokaliziranje eventualne vojne.

Napetost med Grško in Bolgarsko.

»Wiener Allgemeine Zeitung« poroča iz Aten: H grško-turškemu konfliktu prihaja sedaj še napetost med Grško in Bolgarsko. Grška vlada je do skrajnosti razburjena vsled odredb bolgarske vlade, za katere je izvedela šele zadnje dni. Bolgarska vlada je, da da Grški zadoščenje za protigrške demonstracije, odstavila policijskega predsednika v Sofiji, sedaj pa je bolgarska vlada imenovala tega funkcionarja za prefekta v Sofiji. Tudi ni vrnila Bolgarska, kakor je bila to obljubila, poslaniške kapelice, ki jo je bila svoj čas zaplenila. Tudi vlada ne dovoljuje v tej kapelici grške službe božje.

Stajersko.

Deželnozbornske volitve že na jesen? Klerikalni deželni poslanci priporočajo na shodi, da je z vsi sigurnostjo pričakovati deželnozbornske volitve že to jesen. Mariborsko časopisje napoveduje posebno okrožnico, katero hočejo klerikalci glede volitev razposlati po deželi. V tej okrožnici bodo seveda navedena najuspešnejša obrekovanja naših ljudi in pa navodila za volilne sleparije. Naši zaupni shodi in živahnije gibanje naših vrst ni klerikalni gosposdi nič po volji; v Mariboru si svoje stvari niso sigurni in zato pozivajo pristaše že sedaj v »sveti boj«. Da more biti boj za Verstovška, Roškara in Piška svet, to verujejo sicer samo še mežnarji in Marijine device — pa v časih Korošec-Krekovega krščanstva je mogoče iti v volitve s takimi sredstvi!

Iz Celja. Sodniški izpit so napravili tukajšnji avskultanti gg.: dr. Vojteh Kočvar, Leopold Vičar in Iv. Zagoričnik.

Iz Gaberla pri Celju. V ponedeljek so opazili pri Štribarjevih, da domači pes, ki ga imajo na verigi priklenjenega, čudno tuli. Domači fant dijak je šel k psu pogledat, kaj bi mu bilo. Pri tem ga je pa pes ugriznil v mezinec desne roke. Preiskali so žival in dognali, da je stekla. Kojenjač Joras je je odpeljal, a doma je ta stekel pes ugriznil še njega in očeta. Vsi trije odidejo v Pasteurjev zavod na Dunaju.

Neznosne sodniške razmere v Laškem trgu. Vrhunec svoje nemške nestrpnosti so pokazali laški sodniški uradniki ob priliki občinskih volitev. Slovenci so ponudili Nemcem kompromis, ki je bil od mirnejših, starejših gospodov sprejet; na občen volilnem shodu, kjer je predsedoval sodni svetnik Wagner, je bil kompromis odklonjen vsled ostrih ugovorov mlajših, katere je ščeval sodnik (!) dr. Kratter v daljšem govoru na boj proti Slovincem ter zasmejal na kompromisno pogajanje vabljene in došle slovenske volilce. Isti sodnik je pri volitvi v družbi somišljenikov burno ugovarjal nemški volilni komisiji, ki je zavrnila njihove proteste proti volilni pravici pravomočno vpisanih volilcev. Kandidiral je tudi osebo kakor svetnik Wagner, strah pred sodno oblastjo pa ni vplival na neustrašene volilce, česar se je s takim nastopom ogra-

jala njih vera na sodniško nepristranost. Na volilni shod so bili komandirani sodni oficijanti in sluge; ti ljudje morajo sodelovati pri nemških zborovanjih in prireditvah, agitirati od hiše do hiše za svoje predpostavljene, katerih se zaradi kruha boje — kako skrajno izživajoče je na pr. nastopal oficijant Kopatsch kot agitator! Okrajni sodnik Wagner, ki je sicer tudi predsednik »Südmarkine« podružnice, je volil demonstrativno kot šulferajnski pooblaščenec. Privrženci nemških kandidatov hodijo od hiše do hiše poizvedovat, je li se ni kaka kazniva nepravilnost pripetila — in hajdi z ovadbo, nemški kandidat dr. Kratter pa naj bo preiskovalni sodnik! Nimamo zaupanja do nepristranosti tega sodnika, zahtevamo odločno, da se temu sodniku, ki se je udeležil najlutejšega volilnega boja, odvzame preiskava volilnih deliktov, da ne bo sodnik v lastni zadevi!

»Heil Alldeutschland!« V nedeljo so imeli nemško - nacionalni delavci (t. j. mestni pisarji, trgovski uslužbenci, uradniki in dr.) neko zborovanje v Ptuj. Ponoči so navallili na brzovalac »gostje« iz Pragerskega, Slov. Bistrice in Celja. Ti »gostje« so bili totalno pijani in so na vlaku kakor na Pragerskem z živinskimi kruljenjem dokazovali, kake kulture so se kot rojeni Slovenci med Nemci navadili. V Ptuj, na vlaku, na Pragerskem in v Celju se je ta čedna družba drla »Heil Alldeutschland!« Kaj pomeni to, ve vsakdo; ve pa tudi vsakdo, kako hinavsko prevračajo vedno naši Nemci oči, kadar govorijo o svojem »patriotizmu«. V ti, le za »Alldeutschland« navdušeni družbi, smo opazili dopoldne sina tiste gospe Rakusch, ki je ni odlikoval pred nedavnim časom značiti pruski kralj, temveč avstrijski cesar; v tej družbi je pa bil kot slavnostni govornik tudi sin celjskega oštirja Rebevska, pri katerem imajo svoj domcil — veteranci. »Alldeutschland« — in patrijotični veteranci, to je pa mešanica, ki vendar niti v Celje ne sodi.

Prostovoljno gasilno društvo v Kaplji vasi priredi v nedeljo, dne 28. junija na vrtu g. Turnška kresno slavnost, h kateri vabi prijatelje in znance.

Iz Maribora. Podpisani se zahvaljujem g. odvetniku dr. K. Kodermanu, ki me je uspešno zastopal v pravni zadevi, s tem, da darujem družbi sv. Cirila in Metoda znesek 20 K. — Inž. Viktor Brabenec, stavb. kom. južne železnice, Maribor.

Iz Maribora. Sokolski zlet v Rušah. Za prapor Mariborskega Sokola je prijavljenih do sedaj 32 žrebcev. Razen odposlancev Slov. Sok. Zveze, Celjske župe ter večjih posameznih sokolskih društev iz raznih žup prihihi v Ruše tudi vse članstvo Varaždinskega Sokola s praporom. Razvijtu novega prapora bo prisostvovalo 7 praporov, med njimi tudi prapor akad. društva »Triglav«.

Ormoško učiteljsko društvo je obhajalo v nedeljo na slovesen način svojo 40letnico. V okusno okrašeni največji šolski sobi slovenske okoliške šole se je vršilo slavnostno zborovanje. Soba je bila natlačeno polna učitelstva in gostov. Društveni predsednik nadučitelj Raišp je pozdravil med gosti krajnega šolskega nadzornika Kovačeviča, ravnatelja Ramuščaka in strokovnega učitelja Pihlerja, vse tri iz Varaždina, dalje okr. šolskega nadzornika Herica, šolskega svetnika Lauterja iz Maribora, središkega župana Sinka, zastopnike sosednjih učiteljskih društev, zastopnika »Slovenskega Naroda«, odposlanca Sokolstva, ormoških narodnih društev in dr. Med udeleženci je bil tudi Franc Šijanec, ki je poleg deželnega šolskega nadzornika gosp. Končnika edini še živeči ustanovitelj in član društva v prvih letih. Slavnostni govor je imel nadučitelj A. Kosi iz Središča; ocenil je v krastno zasnovanem govoru bogato društveno delo, ki je stremelo za izboljšanjem šolstva in za izboljšanjem gmočnega stanja družtenikov. Nudilo pa je članom tudi mnogo veselja in zabave. Učitelj A. Rosina je podal »zgodovinske črtice« o društvu; nekatere so bile dovptne, druge so zopet pripovedovale o bojih in trpljenju društva. Oba govornika sta žela obilo priznanja. Po slavnostnem zborovanju se je vršil v Skorčevi gostilni banket, katerega se je udeležilo 75 oseb. Kolo napitnice je otvoril nadučitelj Raišp, ki se je spominjal cesarja; istemu se je poslala udanostna brzojavka. Društvu je došla obilica pismenih in brzojavnih pozdravov, tako od deželnega poslanca dr. Kukovca, pisatelja in vpokojenega šolskega nadzornika Davorina Trstenjaka v Zagrebu, šolskega nadzornika Schmoranzerja, ki se sedaj zdravi v Eppanu na južnem Tirolskem, senatnega predsednika dr. M. Ploja in od mnogih učiteljev ter učiteljskih društev. Slavnost je lepo in harmonično potekla ter je bila živ dokaz, kak ugled in kake simpatije uživa ormoško učiteljsko društvo v okraju

in po celem Spodnjem Stajerskem. St. Pavel pri Preboldu. Telovalno društvo »Sokol« v St. Pavlu pri Preboldu ponavlja v nedeljo, dne 21. junija ob 3. popoldne v prostorih Sadnikove gostilne ob Savinskem mostu lepo ljudsko igro »Revček Andrejček«. Vsi naši prijatelji od blizu in daleč so iskreno vabljeni!

Zaničevani Bošnjaki. Iz Gradca nam piše prijatelj: V nedeljo sem slučajno prisostvoval telovski procesiji pri Sv. Lenartu. Procesije se je udeležila za streljanje tudi stotnija bosanske infanterije. Ko so korakali bosanski vojaki mimo deklet neke višje šole, ki so se udeležile procesije, so se jim punčare zaničevalno posmehovale, jim nalašč obračale hrbet in se sploh demonstrativno nedostojno vedle. Dokaz duha, v katerem se dandanes mladina v nemških šolah vzgaja; vsakega albanskega capina slikajo ti vzorni nemški pedagogi mladini simpatije, ko nas jugoslovane, ki nas je skoro tretjina vseh avstrijskih državljanov. Kako vrli in zvesti vojaki so ti Bošnjaki — in kako se obnašajo proti njim »patrijotični« Nemci!

Koroško.

Pomožna akcija za po povodnji prizadeto prebivalstvo. Ker so nalivi v maju povzročili velike povodnji po Koroškem, ki so skoraj popolnoma uničili krmo za živino, se je pojavilo že sedaj pomanjkanje krme, zlasti zato, ker se zaradi slabega vremena ne more gnati živine na gorske pašnike. Da se pa prepreči prodaja živine pod ceno, je dovolilo poljedelsko ministrstvo na intervencijo deželnega predsednika znesek 21.000 K za nakup krme za živino. Na ta način se je omogočilo deželni zvezi kmetijske družbe oddajati krmo prizadetim slojem za najnižjo ceno.

Strah koroških Nemcev pred romarji. Kakor znano, agitirajo slovenski klerikalni listi že več ko mesec dni za romanje h Gospe sveti v nedeljo, 21. t. m. V zvezi s tem, na sebi popolnoma nedolžnim romanjem se namerava napraviti izlet tudi na Vrbsko jezero. Nemški listi, zlasti pa graška »Tagespost« pa vidi v tem že demonstracijo ter piše doslovno: »Ljubljanski slovenski klerikalni listi poročajo, da bodo v nedeljo, 21. t. m., ko se vrši, kakor znano, v Celovcu nemški »Volksrat«, prišli slovenski demonstranti iz Ljubljane na Koroško in da se bodo s posebnimi vlaki pripeljali v Celovec. Po celovških cestah se bo vršil baje v nedeljo, 21. t. m., dopoldne demonstrativni obhod Slovencev in se bo popoldne vršila slovenskonacionalna manifestacija na Gosposvetem polju ter se bo priredil tudi izlet na Vrbsko jezero. Značilno je, da skuša zadnji »Slovenec« pridobiti za to demonstracijsko vožnjo udeležnike s tem, da prikriva pravi namen te slovenske prireditve na Koroškem in da vabi Slovence le na romanje h Gospe sveti in k izletu na Vrbsko jezero«. Tako »Tagespost«. Kolikor nam je znano, niso bili romarji še nikdar nevarni demonstranti, če pa Nemci vidijo v tako nedolžnem romanju nevarnosti, ki v resnici ne obstojajo, je to pač znak, da nimajo čiste vesti.

Drobne novice. — Okradeni hlapci. V Celovcu zaposlenim delavcem, Franu Prodniku, Francu Wieserju, Jakobu Dreierju in Jožefu Klecu bilo je te dni ukradeno iz zaprte shrambe okrog 70 K denarja, več obleke in čevljev v vrednosti 50 K. O tatu, ki je moral biti o krajevni razmerah dobro znan, nimajo še nobene sledi. — Kačji pik. V bližini Rikarjevasi so našli predvčerajšnjem na polju veleposestnika Ignaca Sorgo nezvestnega in popolnoma zatečenega. Kakor se domneva izvira to od kačjega pika. Poklicani zdravnik pričel je z zdravljenjem, a ni upa, da bi Sorgo ozdravel. — Najdeno truplo. V Kotmarji vasi našel je v nedeljo tamošnji župan in neki občinski odbornik na levem bregu Drave truplo kakega 40 letnega moškega. Truplo je bilo že močno nagnito, lobanja na več mestih zdrobljena in tudi levo koleno močno poškodovano. Pri mrtvcu so našli žepno uro. Domneva se, da je to truplo enega izmed onih 5 delavcev, ki so za časa poplave utonili. Truplo so prenesli v občinsko mrtvašnico. Dosedaj se še ni moglo dognati, kdo da je mrtvec. — Nesreča. V St. Vidu ob Glini je udaril na sejmišču konj nekega posestnika s tako močjo, da se je ta nezavesten zgrudil in da so ga morali prepeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v St. Vidu.

Primorsko.

Osebnost vest. C. kr. okrajni komisar dr. Fran Vodopivec je premeščen od c. kr. okrajnega glavarstva v Ptuj na poljedelsko ministrstvo. Gorški župan Bombič potrjuje iz Gorice se poroča, da je in volilcev.

Jurja Bombiča za župana zadobila najvišje potrjenje.

Iz Plav pri Gorici nam pišejo: Vojaki - rezervisti se silno pritožujejo proti nadporočniku 7. lovskega bataljona, češ, da ravna z njimi skrajno nečloveško. Navedel bi posamezne slučaje, toda opuščam to, ker vem, da bi jih pisal samo za rdeč svinčnik državnega pravdnika. Navesti pa hočem slučaj, ki je nad vse značilen. Na zid gosp. Konjedica so nabili sokolski lepak. Ta lepak je nadporočnik tako bodel v oči, da je gosp. Konjedica prisilil, da je dal plakat strgati z zidu. Med rezervisti, ki so večinoma goriški Slovenci, je to izvalo silno ogorčenje. Priporočamo vojaški oblasti, naj skrbijo za to, da se bo z rezervisti, ki so z malimi izjemami davkoplačevalci, dosledno lepo postopalo, pred vsem pa da se jih ne bo žalilo v njihovih narodnih čustvih.

Strah pred slovensko zastavo. V Krmini je, kakor znano, več navdušenih irendentovskih hujšakcev, ki jim pa kljub temu, da so tako navdušeni Italijani, še vedno diši slovenski denar. Okoliški fantje, zlasti oni z Brd, imajo ob priliki nabora navado, da pridejo k naboru s slovensko zastavo in korporativno. To pa je silno bolelo irendentovske fanatike v Krmini in prosili in moleovali so tako dolgo, da je politična oblast v Gradišču prepovedala slovenskim fantom priti na nabor s slovensko trobojnico. Sedaj pa vlada v italijanskem taboru silno veselje nad to »zmago«. — Ne vemo, če vpliva taka odredba ugodno na zvesto patriotično obmejno slovensko ljudstvo, pač pa je sigurno, da je ta odredba napravila irendentovcem veliko veselje!

V predoru Podbrdrom se je ob času zadnjih nalivov zopet pojavila voda, a ne tako hudo kakor meseca marca. Nad železniškim tirom je bilo vode na nekaterih krajih do 30 cm. V ta predor, katerega skoraj vedno popravljajo, vdere voda ob najmanjšem dežju. Do sedaj so se vsa popravila izkazala za nezadostna, vsikdar, kadar se je predor popravil in se je voda odstranila, je pri prihodnjem nalivu zopet vdrla ter povzročila pri vlakih znatne zamude.

Mazzinijanske otročarije v Trstu. Te dni bi moral pripluti v Trst parnik »Tripolis« iz Benetk, na katerem se je nahajalo kakih 200 izletnikov. To priliko so hoteli izrabiti tržaški mazzinijanci in malo podemonstrirati. V nedeljo jutraj se jih je zbralo precejšnje število na pomolu Sv. Karla pod vodstvom nekega Romea Balbija. Čakali so tamkaj prihoda parnika, a ta jim je prekrizal račune ter pristal mesto na pomolu Sv. Karla ob pomolu št. IV. v stari prosti luki. Ko so navdušeni demonstranti uvideli, da z njihovo »prijateljsko manifestacijo« ne bo nič, so se razšli. Zvečer, ko je odhajal parnik, so se zopet zbrali na pomolu, a jim je »Tripolis« zopet prekrizal račune. Zavil je mimo valoloma na prosto morje in na parniku se ni nihče zmenil za ovacije, ki so jih mazzinijanci prirejali.

Izprtje delavcev v ladjedelnici pri Sv. Roku. V ponedeljek dopoldne so izjavili delavci v ladjedelnici pri Sv. Roku v Trstu, da preje ne prično z delom, predno ne dobe odgovora na svoj memorandum od vodstva ladjedelnice. Na ta pogoj je odgovorilo ravnanstvo s tem, da je izprlo delavce. Z izprtjem je prizadetih kakih 400 delavcev.

Velik požar v stiskalnici olja pri Sv. Andreju. V nedeljo zvečer okoli pol 11. so zapazili, da gori v stiskalnici olja pri Sv. Andreju. Kmalo se je doglalo, da gori v strojem oddelku ter je bila poklicana požarna brigada. Ognjegasci so prihiteli z vsemi brizgalnicami na pomoč. Delo pri ognju je bilo zelo naporno ter je bil požar okoli pol 4. omejen na eno samo poslopje, v katerem je nastal in katero je zgorelo do tal. Škoda znaša po približni preцениvi kakih 300.000 kron. Kako je ogenj nastal, se ne da dognati.

Trst brez vode. Predvčerajšnjem in še v večji meri včeraj zavladovalo je po Trstu pomanjkanje vode in to radi tega, ker je počila velika vodovodna cev. Popravila so jako težavna, upa pa se, da bo v par dneh to pomanjkanje odpravljeno.

Iz Buzeta nam poročajo: Dne 15. junija se je peljalo skozi Buzet 82 avtomobilov, ki so se udeležili tekme iz Celovca preko Opatije v Trst. — Tekme se je udeležilo tudi več odličnih oseb, med temi tudi člani cesarske hiše.

Drobne novice. Nasilnež. V neki gostilni v ulici Coroneo v Trstu je predsnočnjim napravil z jedjo in pijačo večji račun neki 20letni voznik Rudolf Jerman. Ko mu je za nataknarja, svetloval, naj hitro odide, je Jerman iz hvaležnosti razbil vse, kar mu je prišlo pod roko. Napravil je škode za kakih 60 kron. Seveda ga je za to junaštvo odpeljal redar v hišo

pokore. — Radi nasilnega splavljenja je policija v Trstu aretirala te dni tri ženske in sicer neko 18letno sobarico Marijo Dobner, ki je v odsotnosti domačinov splavila s pomočjo kuharice in neke babice spočeto dete. Marija Dobnerkova je na policiji priznala svoj zločin, njeni pomagalki pa tajite. Oddali so vse tri sodišču. — Poskušeni samomor na čuden način. V Pulju si je hotel vzeti življenje voznik Anton Rocco na zelo čuden način. Z desno roko se je tiščal za vrat s tako močjo, da bi se bil brez dvoma zadušil, če ga ne bi bili rešili sorodniki, ki so ga z vsemi silami komaj rešili. Vzrok samomora je baje močna nevrastenija. Nesrečnega so prepeljali v deželno bolnišnico. — Zanimiva dogodka na tržaški »Piazzza grande«. Do sedaj še neznan zlikovec je zvezal na velikem trgu več balončkov, s katerimi se igrajo otroci, ter spodaj navezal veliko italijansko zastavo. Balončki so zastavo res dvignili, a se je vrv zataknila na telefonskih žicah. Kmalo je bila zbrana večtisočglava množica na trgu, ki je radovedno gledala ta prizor. Končno je policija poklicala požarno brambo, ki je po daljšem naporu odstranila zastavo.

Sokolska slavnost v Brežicah.

Telovadnica je tisti kraj, kjer se učijo mladeniči spoštovati svojo domovino in ljubiti svoj materin jezik.

Zlet Celjske Sokolske župe k desetletnici Brežiškega Sokola, dne 14. t. m. v Brežicah, ki bi se moral vršiti v mestu, in kjer je bilo že vse pripravljeno, je bil zadnji dan prepovedan; šele na osebno intervencijo predsedništva pri namestništvu v Gradcu je bil zlet dovoljen in se je vršil zunaj mesta na posojilniščnem prostoru ob ogromni udeležbi.

Dopoldne v sprejedu izpred kolodvora zvrstila se je najpoprej konjenica hrvatskega Sokola iz Zagreba; Srbski Sokol s fanfaro (92 članov) in številnim civilnim občinstvom, zastopniki bližnjih hrvatskih sokolskih društev, odposlanstvo predsedništva Slov. Sok. Zveze (5 članov), Celjska Sokolska župa (123 članov v kroju in 27 telovadkinj, iz društev: Soštanj 6 članov, 2 članice; Vrnsko 3; Braslovče 3; Zalec 8; Celje 18 članov, 9 telovadkinj; St. Jurij 4; Zagorje 15; Trbovlje 4; Hranstnik 11; Radeče 8 članov, 4 telovadkinj; Senica 3; Rajhenburg 12; Krško 8; Brežice 20 članov, 6 telovadkinj); Novo-meska Sokolska župa 38 članov. S popoldanskim vlakom je prišel hrvatski Sokol iz Zagreba nad 100 članov z lastno fanfaro ter mnogo drugih izletnikov. Vsega skupaj je bilo 387 Sokolov v kroju.

Pri skušnjah za moške in ženske proste vaje je bil navzoč zvezni načelnik br. dr. Murnik in br. Thaler.

Brežice so kazale pač svoje lice; razun na Narodnem domu ni bilo na nobeni hiši slovenske zastave. Taka je bila odredba občinskega zastopa. Dopoldne je zagrebški jezdecem žandarmerijski nadporočnik prepovedal jezdit v mesto, skočil pred konja, potegnil sabljo ter zaklical »Halt!«. Na to je prišlo polno orožnikov izza bližnjega skrivališča ter so postavili kordon pred vhodom na slavnostni prostor.

Sicer so pa bile Brežice, kakor bi ne bilo v njih ne enega nemškutarja, nobenega glasu, nobenega znaka.

Opoldne bili so Sokoli v Narodnem domu pri Polniku in drugih narodnih gostilnah prav dobro in poceni postreženi. Obed je stal za osebo 60 vin.

Popoldne je bil pred telovadbo na slavnostnem prostoru pozdrav. Govorili so za Sokola Brežiškega starosta br. dr. Stiker, za Celjsko Sokolsko župo starosta br. Smrtnik, za Slov. Sokol. Zvezo podnač. br. Drenik; za hrvatskega Sokola br. dr. Mazzura; za Srbskega Sokola br. dr. Budisavljevič, in za Sokola v Mokronogu, katerega je Brežiški Sokol osnoval, br. Strel.

Vsi govorniki so povdarjali velike zasluge desetletnega delovanja Brežiškega Sokola, ožigosali velike krivice, ki se gode Slovincem od strani vlade, ter ošabnost brežiških nemškutarjev. Ostri medklici in burno pritrjevanje je pričalo, da so govorniki zastopniki vseh treh jugoslovanskih narodov vsem iz srca.

Slavnostni prostor je bil poln narodnega občinstva; za nami in ob cesti pa kordon žandarmerije pri bellem dnevu, da so se bajonetki kar bliskali na solnce.

Posebno pa so bili pozdravljeni bratje Hrvatje in Srbi iz Zagreba, ki vsako leto prihajajo med Brežičane ter jih podpirajo v težki narodni borbi. Slava jim!

Po pozdravih vrtila se je lepa javna telovadba, ki jo je spretno spretno vodil župni načelnik br. Jerin.

Moške proste (87), ženske (21), orodna telovadba 6 vrst (3 bradlje, 2 droga in 1 konj). Vse je pričalo, da se v tej župi marljivo deluje na telovadski spopolnitvi. Enako s priznanjem sprejelo je občinstvo nastop Brežiškega Sokola (6 članov in 6 članice) pod vodstvom nemškega br. Holija. Posebno pohvalno priznanje pa gre prvovrstnim telovadcem hrvatskega Sokola iz Zagreba za krasno telovadbo na drogu. Pohvala pa tudi srbski vrsti iz Zagreba za čisto izvedbo vaj na bradlji.

Javno telovadbo zaključili so srbski Sokoli z vojaško vervo izvedenimi prostimi vajami. Taka skladnost in čistost gibov rok se pač malokje vidi in je le posnemanja vredno. Pri skušnjah in javni telovadbi je marljivo svirala vojaška godba iz Zagreba in srbska fanfara. Po javni telovadbi vrtila se je na slavnostnem prostoru velika ljudska veselica ob zvokih vojaške, srbske in hrvatske godbe. Plesalo se je srbsko kolo, prepevale navdušene pesmi, v šotorih pa si bil izvrstno postrežen od brežiških rodoljubov in rodoljubkinj.

Zanimivo je, kakor so se ob koncu srednjega veka slovenski in hrvatski kmetje pri Brežicah zbirali proti svojim tlačiteljem, iste Brežice se dandanes združujejo vsako leto Slovence, Hrvatje in Srbe, da pokažejo svoje Sokolske vrste, pretehtajo svoje telesne in duševne moči, ki so nam potrebne v borbi za našo staro pravdo!

Dnevne vesti.

+ Klerikalcev je jelo biti sram nečednega posla, ki so ga z največjo vneto opravljali leta in leta, ko so po svojih listih in poslušnih na najinfamnejši način denuncirali naprednjake kot državni nevaren element, kot veleizdajalce in jugoslovanske irendentiste. Za to se delajo silno ogorčene, ako jih kdo spomni na to njihovo sramotno vlogo, in hinavsko zavijajo očji zatrujejo, da so na onih denuncijacijah nedolžni kakor novorojeno dete. Računajo pač na to, da se je že vse pozabilo, kar so zagrešili še v nedavni prošlosti. Toda sičevska javnost nima tako kratkega spomina, da bi pozabila na gnusno kampanjo, ki jo je leta in leta vodil »Slovenec« proti naprednjakom z namenom, da jih predstavi na Dunaju kot zarotnike, revolucionarje in irendentiste, ki snujejo najhujše naklepe proti obstoju avstro-ogrske države. V »Slovenčevih« predalih od 1. 1908. pa do oktobra 1. 1912. je nakopičenega toliko takega denuncijatskega blaga, da bi se iz njega dalo napraviti več debelih knjig. Ako bi pa znale govoriti še stene palače na Bleiweisovi cesti v Ljubljani ali raznih vladnih poslopij na Dunaju, bi te vedele povedati cele zgodbe, kako se je dr. Susteršič plazil po raznih ministrskih sobah, kjer je denunciral naprednjake ter dokazoval, da je treba napredno stranko ubiti na vsak način, ker je nevarna eksistenci države. In da so te denunciacije »upali«, to ve ves svet, vsa slovanska javnost. Ali bi bili v mestni hiši Nemci in klerikalci, ali bi bili klerikalci absolutni gospodari v deželi, ako bi denunciacije ne dosegale svojega namena? Nikdar in nikoli! Tega se zavedajo sedaj klerikalci sami in za to jih je sedaj, ko so jeli s svojega prejšnjega vrhunca drčati nizdol, sram, tako sram, da postajajo že nervozni, ako jih kdo samo opozori na njihovo sramotno vlogo. No, da je klerikalcev, ki doslej niso poznali nobenega srama, vendarle že sram, to je nekaj, kar je vredno, da se zabeleži, ker se je nadejati, da bo sramovanju sledil tudi — kes. In to se morda zgodí preje, kakor to klerikalci sami pričakujejo. Z nepoštenimi in nemoralnimi sredstvi so si Susteršičevci priselapili moč in oblast v deželi, zato njihova moč ne more biti stalna in trajna, zato se bo tudi klerikalna zgradba, zidana na pesku; porušila preje nego se kdo nadeja. In takrat bodo klerikalci zrlili na razvaline svoje moči in slave, ne samo sramujoč se svojih izdajalskih grehov, marveč tudi s — kesanjem. Toda to bo prepozno, kakor je prekasno vsako kesanje.

+ Pegan tajil! V včerajšnjem »Slovencu« se pere odvetnik in deželni odbornik dr. Vladislav Pegan. Pravi, da »ni kot odvetnik niti ene pritožbe ali vloge za kako stranko sestavil, ki bi se bila pri deželnem odboru v njegovem referatu rešila.« — Mož je očitno zelo slabega spomina, ali pa se namenoma dela tako nevednega. Vsekakor bo mu treba osvežiti spomin. Za to mu bomo ob priliki postregli s konkretnim slučajem, ko je odvetnik dr. Pegan napravil na deželni odbor vlogo, ki jo je potem rešil — seveda ugodno — deželni odbornik dr. Pegan. Nemara pa je na Slovenskem še kak drugi odvetnik, ki se tudi piše za Pegana?!

+ Varno klerikalno gospodarstvo. Opetovano smo že približali, kako

so naši klerikalci zavezili eno najvažnejših gospodarskih panog na Kranjskem — mlekarstvo. Mlekarstvo na Kranjskem je po krivdi naših klerikalcev za desetletja ubito. In precej velika nevarnost je, da bodo druge dežele med tem časom zavzele trg v Trstu in na Reki, ki sta za eksport naših mlečnih izdelkov merodajni. In potem se klerikalci širokoustijo, da so v času, odkar gospodarijo v deželi, neizmerno povzdignili živinorejo. Prvič tega niso storili, drugič pa, če bi to tudi storili, kaj nam pomaga živinoreja, če pa živinorejec ne more spraviti v denar, kar mu daje živina. Kako vzorno delujejo klerikalci v mlekarstvu, priča najbolje »Mlekarska zveza«. Če gre človek mimo skladišča, tedaj mu udari v nos neznošen smrad. Ta smrad povzroča prekuhanje surovega masla. Ker »Mlekarska zveza« ne more prodati vsega surovega masla vsled preslebe kakovosti, tedaj ga prekuha. Kakor priča smrad, to prekuhanje maslo niti za čevlje mazati ni. Razentega pa gnije v kleti veliko število velikih hlebov sira, ki ga vsled svoje nemarnosti in nezmožnosti »Mlekarska zveza« ni mogla prodati. V tem oziru bi bilo dobro, če bi tržno nadzorstvo nekoliko podregalo v to gnezdo. In za to, da je »Mlekarska zveza« uničila naše mlekarstvo, dobiva letnih desetisoč kron podpore od države...

+ Krščansko usmiljenje, kje si? V članku »Notranjska gre naprej«, ki smo ga približili včeraj, je naveden konkreten slučaj, da res sloni klerikalna politika na — »verskih« in »moralnih« temeljih. V Kosezah pri Ilirski Bistrici je dne 14. maja l. l. uničil požar hiši dvema posestnikoma — nekemu klerikalcu in naprednjaku Franu Peterlinu. Bistriško gasilstvo, ki ne dobiva od deželnega odbora niti vinarja podpore, ni vprašalo, ali gori pri naprednjaku, ali pri klerikalcu, marveč je brez odlaganja hitelo bližnjiku na pomoč in s samo požrtvovalnostjo rešilo to, kar se je sploh še dalo rešiti. Oba pogorela sta reveža, za to se je v nedeljo 17. maja pobiralo za nju v cerkvi. Vsakdo je pričakoval, da se bo skupilo v enakih delih razdelilo med oba nesrečnika. A kaj se je zgodilo? Trnovski dekan je dal klerikalcu 113 K, naprednjaku Peterlinu pa je spodil iz besedami: »Vi niste pravi kristjan« in vrgele za njim 2 K, zaviti v papir. — To je krščansko-katoliška ljubezen do bližnjega! Zares, katoliško sovraštvo je brezmejno! Božji namestnik ne vidi v nesrečniku brata, človeka, marveč samo strankarja. A vendar je Krist ukazal — ljubiti tudi sovražnike! Pa pravijo, da smo »brezverci« in da hočemo »brez vere« organizirati ves slovenski narod. Ako so »brezverci« tisti, ki pravijo, da so taki »božji namestniki« kuga za naše ljudstvo, ako znači organizirati slovenski narod »brez vere«, to, da se nastopa proti takim »božjim namestnikom«, potem smo res — brezverci in sicer takšni »brezverci«, kakršni je bil Kristus v očeh farizejev! In kot taki bomo pomagali nesrečni žrtvi »krščanskega usmiljenja« Franu Peterlinu. Darove zanj sprejema naše upravnistvo.

+ Predznost Madžarov najbelokranjski prog! Potnik, ki ima opraviti tudina hrvatskih postaja belokranjske proge, se ne more načuditi brezbriznosti Hrvatov nasproti nesramni madžarski predznosti. Na izključno čisto hrvatski zemlji se pri postajnih blagajnah izdajajo izključno samo madžarski vozni listi! To se godi na postaji Bubnjarci. Tudi sicer mirnemu človeku groze zavretri kri, ko zahteva vozni list v Rosalnico ali Črnomelj, pa mu madžarski uradnik vrže listek v sami ogrščini. Madžari za belokranjske postaje še nimajo svojih imen, zato skušajo nemške izraze dotičnih postaj pomadžariti s tem, da jih izgovarjajo v madžarskem žargonu. Pred kolodvorom ležite dve napisni deski, kakor se jih rabi pri vlakih v orientaciji, kam gre ta ali oni vlak. Deski ste bili namenjeni za Karlovec in ste imeli napise: Laibach H. B. — Karlovec über Rudolfsort; spodaj pa isto v slovensščini. Druga deska je imela isti napis v nasprotni smeri, torej: Karlovec-Ljubljana, gl. k. — čez Rudolfsort. Po avstrijskih železničarjih opozorjeni izletniki so zvedeli, da so bili ti napisi od postajnačelnikov zavrnjeni, ker manjka madžarskega napisa. Naši železničarji so morali te deske spet naložiti nazaj v voz ter jih odpeljati s seboj v Ljubljano, ali kam, da gospod Madžarom napravijo namesto slovenskega, madžarski napis. Drugi slučaj: avstrijski državni uradnik, ki se je vozil z legitimacijo in je iz Metlike napravljen pešicelj v Bubnjarcje, prosi tu pri blagajni za izdajo voznega listka na podlagi legitimacije. Uradnik ga ga mrzlo zavrne, češ, tu ne poznamo avstrijskih legitimacij. Dotični naš državni uradnik je moral plačati celo vožnjo ceno, seveda je bil tako previden, da je vzel list do ene prihodnjega postaja in ne kar do Ljubljane. Torej prosimo: državni uradnik avstro-

ogrske monarhije pod tistim vladarjem, — notabene — kjer je še skupna uprava, že na prvi postaji na Hrvatski ni priznan kot avstrijski uradnik! To naj si naši državni uradniki dobro zapomnijo! In če bi videli, kakšna je ta madžarska skupna postaja. Nobenega perona, nobene strehe, nobene klopi, po kolodvoru se pasejo prasci in kozli, komaj novi napisi (zgoraj madžarsko, spodaj hrvatsko) že popolnoma nečitljivi in zamazani, čeprav je postaja že zdavna v prometu, pa jo šele sedaj slikajo, tračnice na progi so kar enostavno pritrjene kakor navadni tiri, koder se prevažajo kolore za material, okrog čuvajnice nesnaga, vse golo, pust in prazno, nobenega okrasa, pravcata arabska puščava. Celo delo je zmazarija, kakršne bi se pri nas sramoval zadnji zidarski in tesarski vajenec. Tu se šele človeku predoča velikanška razlika med delom naše železniške uprave in onim madžarske. To se občuti tudi pri vlakih. Naši snažni in okusno urejeni, ogrski so nekateri taki, kot bi se prašiči v njih prevažali. Ubogemu hrvatskemu kmetu so vzeli najlepše njive, plačali skoro nič; nihče ga ni vprašal, je-li zadovoljen oddati zemljišče, prišli so, odmerili in kmetu vrgli par kron in basta. Zares žalostne razmere!

+ Klerikalni »Mädchenhort« razpuščen. Opetovano smo že pisali, kako je klerikalno zavarovalno društvo »Mädchenhort« osleparilo siromašna dekleta za njihove od ust pritrpane prihranke. Društvu je predsedoval opat grof Mels-Colloredo, častna člana pa sta bila velika klerikalca dr. Neumeyer in dr. Weiskirchner. Še le meseca septembra 1913. je imela vlada toliko poguma, da je napravila konec temu duhovniškemu sleparskemu društvu. Ker pa so se na čelu društva blestela imena Mels-Colloredo in dr. Weisskirchnerja, je vlada pokazala premalo energije — in društvo je še nadalje osleparilo. Naš klerikalni »Domo-ljub« je pa to sleparijo podpiral ter vabil neizkušena dekleta, naj se zavarujejo pri društvu. In tako je bilo še več tisoč deklet na podoben način osleparjenih. Mi smo že zdavnaj svarili javnost pred tem sleparskim duhovniškim društvom. Dne 15. t. m. se je vršil občni zbor. Predsednik grof Mels-Colloredo je odstopil, ker je čutil žrjavico pod nogami. Na tem občnem zboru se je izkazalo, da je ostalo od vplačanih 1.322.523 kron le še 125.514 kron. Uboga dekleta so torej ti duhovski sleparji osleparili za celih 1.197.009 kron. Dobro bi bilo, da bi se prišli ti sleparji, da plačajo prislepajeno svoto. Značilno je, da klerikalni listi tako previdno molče o tej veliki klerikalni slepariji.

+ Orli pri procesijah. Dozdej je bilo vedno in povsod navada, da so vojaki, gasilci ali veteranci hodili pri procesijah kot častna straža ob kraju baldahina pokriti. Zdej je pa izdal ljubljanski škof nov ferman, v katerem pravi: »Ta običaj se ne vjema natančno z globokim verskim čutom in spoštovanjem do Najsvetejšega. V soglasju s tem spoštovanjem se člani telov. odsekov »Orle« procesij udeležujejo odkriti, kar je ne le hvalevredno, ampak tudi izpodbudno. To okolnost knezoškofjski ordinarijat pozdravlja in naroča gg. župnikom: Za častno spremstvo pri Najsvetejšem imajo prednost člani onih društev, ki so pri procesiji odkriti. Zato imajo sedaj prednost člani Orla, ki naj se za spremstvo povabijo«. Tako je torej škof odstavil vojake, gasilce in veterance. In drugo leto bodo pri procesijah tvorili častno stražo — čuki. Pogled za bogove!

+ Nemški dunajski časnikji in časnikarji. Časnikarstvo avstrijskega Nemštva je popolnoma v židovskih rokah. Pomilovanja vredni so naši Nemci, da jih zastopa v časnikarstvu edino le brezdomovinsko židovstvo, in da se ne morejo otresti židovske jarma, zakaj nobeden veljavni list ni v arjski posesti. Evo vam dokaza: 1. »Die Zeit« vzdržuje Rothschild. Sodelovateli so židje: dr. Singer, Ascher, Bettauer, Silberstein in 12 židovskih urednikov. 2. »Neue Freie Presse« je v lasti najnevarnejšega avstrijskega žida dr. Benedikta. V uredništvu sedi 20 židov. 3. »Neues Wiener Tagblatt« šteje 12 židovskih urednikov in je kakor tudi »Österreichische Volkszeitung« last židovske papirnice »Elbemühl«. Glavni urednik je močotni žid Singer. Parade kristjan-urednik Edvard Pölzl. 4. »Fremdenblatt« je v posesti židovske rodbine Heine, masno plačano uradno glasilo Berchtoldovo, ima vse polno židovskih urednikov in se ureja popolnoma v židovskem duhu. 5. »Illustriertes Wiener Extrablatt«, imenovan »Die blutige Hacke«. V uredništvu so židje: dr. Königstein, Josef Trebitsch, Ludovik Blasch, S. Skrein, I. Trenchner, Jul. Bauer, Löwy, Melhourn, Moritz Pollatschek in še 5 židovskih urednikov. 6. »Neues Wiener Journal«, šteje 8 židovskih urednikov in je v lasti

prefriganega Žida Lippowitza. 7. »Wiener Allgemeine Zeitung« ima 10 židovskih urednikov. 8. »Sonn- und Montagszeitung« je last dedičev Aro- na Scharfa in ima od glavnega ured- nika pa doli do hišnika uslužbene edinole žide. 9. »Der Morgen« služi edino židovskim interesom in ima v uredništvu same žide. 10. »Arbeiter- Zeitung«, glasilo nemško avstrijske socialne demokracije, je v lasti Žida Adler-Austerlitz in šteje 5 židovskih urednikov. »Das interessante Blatt«, »Wiener Bilder«, »Die Bombe«, »Humoristische Blätter«, »Karrikatur- ren«, »Figaro«, »Glühlichter«, »Wa- ge«, »Fackel«, »Blatt der Hausfrau«, »Wiener Modes«, »Salonblatt«, »Wie- ner Illustrierte Zeitung« itd. so ži- dovski podjetja. Od 37 današnjih ko- respondencijskih birojev, jih je 31 v ži- dovski posesti. To so fakta, ki doka- zujejo duševno uboštvo avstrijskega nemškega naroda na polju svetovne- ga časopisja.

+ Iz sodne službe. Za deželno- sodnega svetnika je bil imenovan dr. Juri Polenšek v Trebnjem.

— Poslovilni večer priredi dru- štvo »Pravnik« svojemu častnemu članu, dvornemu svetniku g. Ivanu Kavčniku, v soboto, dne 20. t. m. ob pol 9. zvečer v srebrni dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Gospod- je, ki se hočejo udeležiti te skupne večerje, naj se izvolijo do najpozneje petka opoldne javiti pisмено ali us- meneno v pisarni društvenega pred- sednika gosp. dr. Danila Majarona.

— O. »Kontrolorju Škrobarju« priobčuje »Agramer Tagblatt« v pod- listku oceno izpod peresa dr. O. Kri- tik zaključuje svojo oceno tako-le: »Balzamski zemeljski vonj domače grude sem si obetal kot majski po- zdrav, ko sem vzel v roke Kraigher- jeve roman; mesto tega mi je več ka- kor enkrat — in naj sem se proti te- mu še tako branil — brutalno zavel v obraz seksualno okužen zrak.«

— Ustanovitve gremlja tiskarjev za deželo Kranjsko se je izvršila v torek dne 16. junija 1914. Ustanovni občni zbor je vodil magistratni ko- misar gospod dr. Janko Berce. Za načelnika nove stanovske organizaci- je je bil soglasno izvoljen gospod Otmir Bamberg, za njegovega namestnika g. Dragotin Hribar. V od- bor so bili izvoljeni gg. Karol Čuč, Urban Čuč, dr. Windi- scher, za namestnika pa gg. Maks Hrovatin in Josip Poklukar. Pri slučajnostih je g. Karol Čuč pro- sil gospoda načelnika, naj skrbi za to, da se sklepi o važnih stanovskih vprašanjih smatrajo za tajne in da se ne bodo objavljali v časopisih. Gos- pod dr. Windischer se je spom- njal težav, ki so se stavile usta- novitvi stanovske organizacije ti- skarjev na Kranjskem, ter navajal, da je tedanja ustanovitve v prvi vr- sti zasluha g. Bamberga. Občni zbor je izrekel g. Bambergu svojo toplo zahvalo za njegove zasluge ob snovanju nove tiskarske organizaci- je.

— Iz krogov trgovskih sotrudi- kov nam pišejo: Trgovski sotrudi- ki so na glasu, da so zavedni narodni mladeniči in mošje. Toda tudi med nami so izjeme. Takšna izjema je tr- govski sotrudič K. pri trvdki G. Ta je namreč v četrtek nastopil v ču- karskem kroju pri procesiji. Privo- ščimo mu to zabavo, priporočamo pa mu obenem, naj se v bodoče ne štlje v krog svojih naprednih tova- rišev.

— Bo li Hribarjev gaj res elek- trično razsvetljen? Res je! Kar do sedaj še ni bilo, se zgodi v nedeljo, dne 21. t. m., ko priredi napredno gos- podarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo tamkaj kresno slavnost. To agilno društvo, ki se trudi za povzdigo svojega okraja in se zaveda svoje dolžnosti, se ne stra- ši truda in žrtve, ako gre za napre- dek, bo ob priliki omenjene priredit- ve Hribarjev gaj električno razsveti- lo, kar znači znaten korak napre- dka. Zato pa pokažimo prihodnjo ne- deljo, da se še zavedamo svoje dol- žnosti in pohitimo vsi brez izjeme v Trnovo, da pokažemo s tem društvu zaslužno priznanje.

— Sprejem v I. gimnazijski raz- red. Na II. državni gimnaziji v Ljub- ljani (Poljanska cesta) bode vpisova- nje za prvi razred šolskega leta 1914/15 v nedeljo, dne 28. junija t. l. dopoldne od 9. do 12. ure v ravnate- ljevi pisarni. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njih namestni- kov in prineso s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnje ljud- ske šole. Sprejemni izpiti bodo v so- boto, dne 4. julija od 9. ure dopoldne dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglase, ako določijo ime- novane listine predčasno ravnatelj- stvu, glasiti se pa morajo vsaj pred izpitom osebno pri ravnateljstvu.

— Poročni jubilej. V tukajšnjih trgovskih krogih dobroznani, jako postrežljivi in ljubeznjivi poslovodja trvdke Feliks Urbanc, gospod Anton Virant, praznuje s svojo cenjeno gospo soprogo jutri jubilej srebrne

poroke. Spoštovanima jubilarntoma tudi naše čestitke.

— Krasno pohištvo, izdelano z domačimi močmi, je razstavljeno v trgovini trvdke Naglas na Kongres- nem trgu. Ta izdelek domače obrti se odlikuje po svoji okusnosti, lično- sti in fini izvedbi. Na izdelkih je opa- žati, da je obrtna šola prav blagodej- no vplivala na okus pri izvršitvi po- hištvenih predmetov.

— K najlepšim ljubljanskim iz- letnim točkam spada vsekako tudi naš krasni Golovec, katerega pa še mnogo Ljubljančanov menda dodo- bra ne pozna. Ako se zavije v gozd pri Westrovem gradu, je razvidna na deski S. P. D. zaznamba steze, ka- tere se je držati, da se pride na zaže- leni cilj. Označenje je semtertja že nekoliko pomankljivo, a se vendar ne zgreši prave poti, ako se dobro pazi. Golovec je kakor nalašč za onega, kateremu ni dano, da bi si lahko privo- ščil daljših tur. Odrgraj si v nede- ljo par uric in imel boš vsega do- volj, kar ti narava nudi. Najbolj pri- ljubljena pot je na Orle, od tam pa na Laverco ali skozi Rudnik nazaj do- mov. Posebno učinkuje na sprehajal- ca raznoličnost jeguljčasto zvite poti. Sedaj nekoliko navkreber, sedaj nav- zdol, sedaj sem, sedaj tja, sedaj med borovci in smrekami, sedaj pod ko- šatimi bukvami in kostanji, sedaj zo- pet po planem. S kolovozne poti pre- ideš na gladko, liki grajski, stezo. Med potjo pa skoz in skoz naravni koncert. Skočatebukve ti kuka kuko- vica, iz smrečja te pozdravlja kos, na vejici ti žvrkoli ščinkovec, po resju pa skaklja in cvrči poredni strnad. Med cvetjem buče čmrli in čebelice, za teboj pa tuhtam pribrenči vsiljivi brencelj. Ko prideš na plano, se ti odpre pogled na gor. orjake, z druge strani pa na barje in vreme proroku- joči Krim, divna panorama. Ako te prime žej, si jo preženeš z borovni- cami, na Orleh ti pa postrežejo z zna- nimimi orlskimi češnjami. Kdor je to pot prehodil le enkrat, se vedno rad še povrača, saj je pa tudi imel od nje vžitek. kakršnega v bližini našega mesta sploh ni.

Novo postajališče ob vrhniški železnici. V soboto, 20. t. m., se po- poldanski vrhniški vlak prvič ustavi na novem postajališču Lukovica, ki se nahaja med postajama Brezovica in Log.

Gostovanje ljubljanskega dram- skega osebja. Danes, v sredo dne 17. t. m. gostujejo ljubljanski igralci zadnjič v Novem mestu, kjer vprizo- re tridejansko komedijo »Vrag« z gosp. M. Skrbinkom v naslov- ni vlogi. — V četrtek, dne 18. t. m., igrajo v Metliki, petek, dne 19. t. m. v Črnomlju in v so- boto dne 20. t. m. v Ribnici. V vseh teh krajih vprizore burko »Maks v škripcih«, ki je imela povsod z g. Povhetom v naslov- ni vlogi velik uspeh. S tem zaključ- jo svoje gostovanje širom slovenske domovine in se vračajo v Ljubljano.

Nekaj resnih opominov v dobro tujskemu prometu v Beli Krajini. Že takoj po otvoritvi nove prometne zveze v Belo Krajino, se je neki ljubljanski izletnik v »Slovenskem Narodu« pritoževal o pretiranih ce- nah, s katerimi tujski strizjejo, ne strežejo, posebno v Semiču. Ta pri- tožba je popolnoma upravičena. Le obrniti jo je treba na splošno. V Se- miču so ljudje povodno gradbe že- leznice postali še posebno odušni. Dokler je gradba trajala, se je še kako potrpeło, ker so morali mnogo stvari dovažati iz Novega mesta, kar je dotično blago podražilo, zdaj je glavni roj delavcev že davno sfr- čal po svetu, za njim prihaja v manj- ši meri in večinoma je ob nedeljah roj vnanjih izletnikov. Čas je torej, da se po celi Beli Krajini ustanove zopet normalne razmere, v prvi vr- sti glede cen v gostilnah. Ali kakor vse kaže, so se Belokranjci že pre- več uživali v dosedanje razmere in tisto napačno taktiko, ki se je pri- nas na Kranjskem nasproti vnanjim izletnikom sploh rado izrablja, nam- reč taktiko, da treba tuja ožeti ta- krat, ko pride. To pa je čisto napač- no, in sicer napačno v interesu gos- tilničarjev in sploh vseh, ki imajo s tujškim prometom opraviti. Ker tu- jec se bo enkrat že dal, ker se pač mora dati ožeti, a drugič ne samo, da njega ne bo več v tak kraj, temveč on bo dostikrat morda zaradi par gostilničarjev spridil tujski promet za vse druge celega tistega kraja. — Zadostuje samo tri besede: predrago je tam, pa bo marsikoga odvnil od obiska takih krajev. V nedeljo je dru- žba ljubljanskih in novomeških iz- letnikov v Metliki morala liter na- vadnega domačega vina plačati po 1 K 44 vin. liter. Za boga svetega, ljudje božji, kam pa mislite. Saj tega niti v Ljubljani ni, ki je z davki pre- obložena in ki si mora vina dobiti od daleč in po višji ceni, kakor pa domačini v vinorodnih krajih. In v Ljubljani izpije vino vsaj v označe- nem prostoru. Preidimo k Črnom- lju! Dan na dan se dogajajo slučaj,

da tuji v Črnomlju ne dobe preno- čišča in se morajo potikati (če imajo katerega znanca) po privatnih hi- šah, ali pa se odpeljati nalašč samo spat v Novo mesto. Neki domačin pa je s tem nedostatkem računajoč, namenoma v to svrhu preuredil hišo za restavracijo in 8 sob za prenoči- šče, — pa kaj, če mu glavarstvo ne da koncesije. Če oblast na tak način skrbi za tujski promet, kako naj pri- poročamo izlete v take kraje?

Dom na Vršču bo stalno odprt za letošnjo sezono od 21. junija in z vsem potrebnim bogato oskrbljen. Med prvimi turami vsakega leta naj ne pozabijo planinci te važne in lepe planinske postojanke. Nemci obisku- jejo Vosshtütte v podvojeni množini, odkar imamo Slovenci na Vršču lastno in reprezentativno stavbo. Tudi je že sedaj Mojstrovka lahko dostopna. Nad vse vabljiv pa je izlet do izvira Soče, ali v Trento in dalje do Bovca. — Kranjskogorska po- družnica si bo prizadevala, ohraniti dober sloves oskrbovanja doma na Vršču, vsaj na dosednji višini.

Velik zemeljski usad je videti na potu iz Kranjske gore na Vršč. Ka- kih 300 metrov dolga in okoli 80 m široka ilovnata plast se je utrjala vsled vednega deževja in liki lava počasi gomazeč po bregu, opustošila gozd in zasula tudi pot na Vršč ka- ke 3 metre visoko. Zapreka na po- tu je že odstranjena.

Za zlate žeblice prosijo nekatera društva po Gorenjskem pri rodolju- bih. Ali ni to časovno zelo neprimern- a potrata narodnega premoženja, kupovati zlate žeblice, ko imamo to- liko nujnih in važnih potreb?

Dne 26. junija t. l. se bo vršila pri okrajni sodnji v Radovljici ob pol devetih dopoldne dražba posestva g. Jurija Auer v Begunjah pri Lescah. Posestvo obstoji iz enonadstropne vile in iz vrta, zasajenega z žlahtnim sadnim drevjem. Posestvo je bilo ce- njeno na 31.831 K, najmanjši ponu- dek pa znaša 15.915 K 50 v. Natanč- nejši podatki so na razpolago v pi- sarni g. dr. Ivana Tavčarja v Ljub- ljani in pri omenjeni sodnji.

Avtomobil alpske dirke povozil otroka. Včeraj je povozil neki avto- mobil alpske vožnje v Jelšanah pri Ilirski Bistrici malega sinčka krčmar- ja Udoviča. Revček je zadobil no- tranje poškodbe, zlomljeni ima tudi obe nogi. Baje je hotel avto druga- ga prehiteti, deček, misleč, da ga av- to povози, zatekel se je naravnost pod drugi avto. Ponesrečenega dečka z očetom vred, hoteli so gospodje s seboj v reško bolnico odpeljati, a oče v svoji razburjenosti ni tega dovolil. Danes so dečka pripeljali v Reko v nek sanatorij.

Telefonska zveza Trst-Darugar. Z dnem 16. junija t. l. se uvede govo- rilni promet med Trstom in Ljublja- no ter Darugarom (Hrvaško). Go- vorilna pristojbina znaša 3 K za na- vaden, tri minute trajajoči pogovor.

Korak od pota ali Pepca s sad- nega trga, dunajska ljudska drama v 3 dejanjih in predigro, ki se je pred- vajala včeraj prvič v kinematografu »Ideal«, dosegla je občno priznanje. Drama nam kaže britko usodo du- najske deklice jako ganljivo. Evge- nija Reingruber, ki je pred leti slo- vela kot gledališka igralka na Du- naju, igra glavno vlogo. — V petek specialni večer s senzacionalno Nor- disk dramo »Zlato tele« in veselo- igro »Gospod generalni konsull«.

Premeščeni prodajalci. Ker so včeraj začeli ob ljubljanični strugi od Franciškanskega mostu do konca vogala hiše meščanske imovine po- dirati škarpno, so se morali prodajalci ki so tam prodajali semena, kruh, laščice in železnino, umakniti, in je mestno tržno nadzorstvo prenesto one, ki prodajajo semena, na Poga- čarjev trg ob zidu škofijske palače, slaščičarje, kruharice in železninar- je pa na Pogačarjev trg ob hodniku hiše meščanske imovine do Medne ulice. Toliko kupcem v znanje.

Ponesrečena kolesarica. Ko se je pred par dnevi v kolesom peljala iz Medvod proti Ljubljani delavka v tobačni tovarni Albina Erjavčeva, ji nasproti pridrvi nek kolesar in se zažene v njo s tako silo, da je padla raz kolo in si v levi rami zdrobila kost, vsled česar je morala v dežel- no bolnico.

Izkaz posredovalnice slovenske- ga trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 2 kontori- sta, 1 poslovodja, 2 skladiščnika, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomoč- nik železniške stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 1 pomočnik mode in galanterijske stroke, 2 kontori- stinji, 5 prodajal, 6 učencev in 3 učenke. — S l u z b e i š č e: 3 knjigo- vodje, 2 korespondente, 4 kontoristi, 4 poslovodje, 3 potniki, 8 skladiščni- kov, 19 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki mode in galanterijske stroke, 14 kontoristini, 10 blagajni-

čark, 20 prodajalk, 7 učencev in dve učenki. — Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani t. 1914. Seja finančnega od- seka vrši se jutri v četrtek ob 8. zve- čer v zvezni sobi v Narodnem domu.

Sokol I. priredi dne 5. junija ve- liko javno telovadbo in ljudsko vese- lico. Ker pa je društvo do sedaj na- stopilo le s 120 do 150 telovadci in bo letos nastopilo okrog 250 telovad- cev, ne zadostuje skromen prostor na Ledin in se vrši letošnja javna te- lovadba na Dunajski cesti na stavb- nih parcelah »Kmetске posojilnice«. Občinstvo in ostala bratska društva se opozarjajo na ta velik nastop vrle- ga Sokola I., ki bo nudil vsem vse- stranski užitek. Na zdar!

Društvo jugoslovanskih uradni- kov denarnih zavodov, krajevna ku- pina Ljubljana priredi v četrtek 18. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji Mrak, Rimska cesta prijateljski sestanek, na katerem se bo poročalo o delova- nju odbora in o položaju organizaci- je. Tovariši udeležite se sestanka pol- noštevilno!

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo je imelo v sobo- to, 13. t. m. svoj letni občni zbor. Zborovanje otvoril načelnik, deželni poslanec g. Turk, ki pozdravi navzo- če, zlasti pa podžupana g. dr. Triller- ja, ki je vsled zaposlenosti g. župana posetil občni zbor tega društva. Nato je v odsotnosti tajnika prebral g. Bar- le tajniško poročilo 44. letnega za- ključka. Društvo je priredilo v minu- lem letu več zabav in veselice, odbor je imel 5 odborovih sej, društvo samo pa šteje 74 izvršujočih in 219 podpor- nih članov. Občinski svet je dovolil za nabavo novih cevi 1000 K in so cevi že v rabi. Nakazale so se razne podpore in nagrade. Moštvo društva se je delilo v tri čete, od katerih je I. četa imela 10 vaj, II. četa 12 vaj in III. četa 14 vaj. Društvo je sodelovalo v minulem letu pri 15 požarih in je nastopil reševalni oddelek 717krat.

— Blagajniško poročilo o stanju bol- niške blagajne poda blagajnik g. Anton Leutgeb, ki poroča, da znaša skupno premoženje bolniške blagaj- ne 27.181 K 61 v. Nato je podal bla- gajniško poročilo o stanju društvene blagajne blagajnik g. Fr. Barle. Do- hodkov je bilo v minulem letu skupaj 9494 K 98 v in ravnotoliko izdatkov. Dolg društvene blagajne bolniški blagajni znaša 3590 K 28 v. Premože- nje podpornega sklada znaša 9596 K 6 v. Vsa ta blagajniška poročila so se odobrila. — Pri nato sledečih volit- vah bili so izvoljeni sledeči gg.: za načelnika Jos. Turk, podnačelnik I. Dintar, blagajnika Fran Barle in An- ton Leutgeb, tajnikovim namestni- kom Pip, za poveljnika čet Tomaž Kavčič, Anton Kavčič in Fran Fur- lan, za njihove namestnike V. Stare, Karel Štrukelj in Pip; za odbornike Levce, Štrukelj in Kadunc, za pre- gledovalce računov Jezeršek, Speil in Puhar. — Nato se zahvali načelnik Turk za izvolitev ter poda besedo podžupanu g. dr. Trillerju. Ta po- zdravi zborovalce v imenu kluba nar. napr. obč. svetnikov ter prinaša pozdrave odsotnega g. župana. Nato poudarja, kako je društvo postalo žr- tev političnih razmer. Pri deželnem odboru se zbira fond, od katerega se dele podpore posameznim gasilnim društvom. Od vsote 34.000 K plačajo ljubljanski posestniki vsaj eno tretji- no, a ljubljansko gasilno in reševalno društvo ni deležno nobene podpore, ker se noče udeležiti političnim tež- njam posamezne stranke, temveč de- luje nepristransko in v korist posa- meznega ožročenca. Nato zagotavl- ja govornik društvu, da mu bo stal klub napr. obč. svetnikov vedno ob strani, posebno tudi v gmetnem ozi- ru. Nadalje poudarja tudi edinstvo, ki se je pokazala pri izvršenih volitvah. Zeleč društvu tudi nadaljnjega uspe- ha zaključil je govornik svoja izjava- nja s klicom: »Na pomoč!« — Za vodjo zdravniškega oddelka je bil iz- voljen nato dr. Demšar. — Pri raz- noterostih se je izrekla zahvala obe- ma sedanjima blagajnikoma in tova- rišu Vidru, ki stopi v pokol in sicer z isto šaržo, kakor jo ima sedaj. Konč- no se je rešila še neka interna zade- va glede podpore nekemu članu, na- kar je načelnik g. Turk zaključil zborovanje, zahvaljujoč se zlasti g. podžupanu za poset.

Litijska podružnica Slov. pla- ninskega društva ima v ponedeljek, dne 22. junija 1914 ob 8. zvečer v gos- tilni g. Boriška v Litiži izredni občni zbor. Dnevni red: Izpremembra dru- štvnih pravil.

Hrvaško akademsko podporno društvo na vseučilišču v Zagrebu je dne 14. junija praznovalo 40letnico svojega obstanka. Prav za prav bi se ta proslava morala vršiti že l. 1912.

— zakaj prvi začetki društva spada- jo v l. 1872. — toda se je takrat opu- stila radi komisarjate. Iz treh manj- ših društev (za pravnike iz l. 1872., za filozofe iz l. 1883. in iz posebnega društva za Dalmatince 1886) je leta 1894. nastalo eno društvo z današ- njim imenom. Član društva (in vsled tega podpiran) biti more vsak Hrvat, ki je vpisan na kateri posvetni fakul- teti zagrebškega vseučilišča, pa tudi ostali Slovani, ki nimajo v Zagrebu svojega posebnega podpornega dru- štva. (V smislu tega društvo podpira tudi Slovence, Bolgare in Poljake). V zvezi z društvom je »Hrvaška mensa academica«. Opozarjamo na to slovensko vseučiliško mladino, ki pojde v Zagreb študirat. — Sveča- nost sama se je vršila ob predsed- stvom rektorja dr. Lovriča v avli za- grebske univerze ob pol 11. dopol- dne. Poleg navzočih omenjamo zlasti predavanje prof. dr. B a z a l e o »Fi- lantropiji nekdanj in sedaj«. — Stro- škovi je l. 1913/14 imelo društvo 108.751 K.

Književnost.

— »Slovenski Sokol«, glasilo Slov. Sokolske Zveze št. 5. ima sle- dečo vsebino: 1. Odbijalne igre z žo- go. 2. Dr. Jan Podlipný. 3. Vestnik slovenskega Sokolstva. 4. III. slo- venski vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1914.

— Janka Kersnika zbrani spisi. Zvezek VI., sešitek II. in III. Janko Kersnik njega delo in doba, spisal dr. Iv. Prijatelj. Sešitek II. in III. Novel- list in politik. Založil L. Schwentner, VI. zvezek, 2. in 3. sešitek, strani 644, cena broš. 5 K, po pošti 5 K 55 v, VI. zvezek komplet, to je 1., 2. in 3. snopič, strani 900, skupaj vezan v platno 9 K, po pošti 9 K 55 v, v pol franc. 10 K, po pošti 10 K 55 v.

— Engelbert Gangl. Moje ob- zorje. Učiteljska tiskarna je izdala najnovejšo poezijo Engelberta Gangla pod naslovom »Moje obzorje«. Kni- ga obsega na 153 straneh bogato vse- bino od lahkih poskočnih pesmic pa do romanc in globokih refleksij bo nudila knjiga vsakemu, kar odgovarja njegovemu duševnemu razpoloženju. Knjiga stane okusno vezana 3 K, po pošti 20 v več.

Razne stvari.

* Za rešitev polarne ekspedicije. Iz Petrograda poročajo: Gosudar- stvena дума je dovolila 480.000 rub- ljev za ekspedicijo, ki naj poišče po- grešano polarno ekspedicijo Sjedova, Brusilova in Rusanova.

* Kmetje napadli bosanskega po- slanca. Iz Sarajeva poročajo: Dne 13. t. m. zjutraj je bil na cesti med Bihačem in Krupo napaden voz saborskega poslanca dr. Kataliča. V vozu je bil dr. Katalič s svojim oskrb- nikom. Kmetje, ki so napadli voz, so ustrelili oskrbnika in voznika. Dr. Katalič slučajno ni bil zadet. Napa- danci so pobegnili. Gre baje za ma- ševanje kmetov, ki so izgubili neko pravdo proti Kataliču.

* Napad na kinematograf v Sofi- ji. »Pester Lloyd« poroča, da je 10. t. m. napadla v Sofiji neznana tolpa s pomočjo policije in vojaških oblasti ondotno kinematografsko gledališče Aladarja Österreicherja ter ga poru- šila. Škoda znaša 80.000 frankov. Na- pad so izvršili, ker so Österreicherja smatrali za grškega ogleduha. Österreicher je rojen Oger in se je že pritožil pri avstro-ogrskega posla- ništva v Sofiji in s pomočjo svojih prijateljev v Budimpešti pri grofu Berchtoldu.

* XXX. državna dobrodelna lo- terija. K. kr. generalna ravnateljstvo državnih loterij priredi za skupne vojaške dobrodelne namene XXX. državno loterijo, katere žrebanje bo dne 2. julija t. l. Igralni črtež je bo- gato opremljen in izkazuje 21.146 do- bitkov v gotovini in skupnem znesku 625.000 K, med tem glavni dobitki po 200.000 K, 50.000 K in 20.000 kron itd., torej je prav lahko mogoče kaj zadeti. Srečke po 4 K se dobivajo v trafikah, loterijah, menjalnicah, pri davkarjih, poštah, železnici itd.

* Angleški finančni minister Lloyd George je v svoji domovini precej nepriljubljen, vendar pa se zelo rad šali iz te nepriljubljenosti, za katero ni posebnih povodov. Ta- ko je nekoč v družbi pripovedoval sledečo anekdoto: »Mož, ki je rešil iz vode nekega človeka, je dobil ko- lajno. Skromno je zavrnil to odliko- vanje: »Napravi sem vendar le svojo dolžnost. Videl sem moža v vodi, slišal ga, kako je klical na po- moč. In ker ni bilo nikogar blizu, sem skočil v vodo ter ga prijel za ovratnik. Dal se je mirno vleči. In ko sem se prepričal, da mož ni Lloyd George, sem ga potegnil na breg.«

* Roman v 14 oddelkih si je pri- voščil neki amsterdamski — seveda oženjeni — trgovec, ki pa je imel na-

cej tragičen konec. Čitatelj si lahko sam sestavi potek romana iz njegovih zapiskov v njegovem dnevniku: 11. septembra: anonca (pisarica na stroj se išče) gl. 1.30; 13. septembra: tedenska plača (predjem) gđc. Smit gl. 9.30; 14. septembra: boljši pisarniški stol za gđno. Smit gl. 6; 15. septembra: cvetlice za gđno. Smit gl. 1.25; 18. septembra: acaleje za gđno. Smit gl. 5; 20. septembra: tedenska plača gl. 17; 21. septembra: bonboni za gđno. Smit gl. 2; 22. septembra: cvetlice za mojo ženo gl. 0.75; 24. septembra: južina za gđno. Smit gl. 25; 26. septembra: klobuk za gđno. Smit gl. 42.50; 27. septembra: tedenska plača gl. 25; 29. septembra: gledališče in supe za gđno. Smit gl. 9; 30. septembra: gledališki plašč za mojo ženo gl. 85; svilen obleka za mojo taščo; 30. septembra: anonca (starejša pisarica za stroj se išče) gl. 1.30.

*** Wiener II. Afera** Švihova postaja vedno bolj zamotana. V poslednji številki socialno - demokratičnega glasila »Deželne zveze obrtnikov« »Živnostnik«, je članek z naslovom »Wiener II.«, v katerem se zahteva pojasnilo, koliko je resnice na splošnih govorilih, da je pravi Wiener zbornični svetnik Sebastijan Träger, ki je bil tajnik narodno - socialne osrednje delavske šole, ki se je izdal za trgovskega poslovodjo v trgovini s posušanim sadjem, in ki je bil izvoljen v trgovinsko zbornico na podlagi mladočeško - narodno-socialnega kompromisa, čeprav ni bil nikdar trgovec, pa tudi ne poslovodja. »Živnostnik« zahteva, da hoče doseči, da bi se »Wiener II.« branil, če je nedolžen, »kajti vedno šepetanje o raznih osebah« — pravi list — »da so tudi v policijski službi, postaja že bolezen časa in izgleda tako, kakor v začetku socialistično-anarhističnega gibanja, ko državljani drug drugemu niso več zaupali ter videli pred seboj samo špice«.

*** Neurje.** Iz Pariza poročajo: Vsled viharja in dežja, ki je povzročil dne 15. t. m. več poplav, mestna železnica ni mogla voziti. Baje je tudi več ljudi smrtno ponesrečilo. Mestni deli Roule, Saint-Lazaire in St. Augustin so bili zelo poškodovani. V neko jamo, ki jo je napravila deroča voda, je padel avtomobil s šoferjem in neko damo. Oba so potegnili mrtva iz jame. Na trgu Saint-Philippe se je udrila zemlja v obsegu 150 kvadratnih metrov. Učinek je bil na ravnost katastrofalna. Pet oseb, ki so se zatekle v neko vinarno, je padlo v odprtino ter utonilo. Vodovodne cevi so popokale. Deroča voda je pretrgala cevi za plin in električne žice, tako, da je bilo več mestnih delov pod vodo. — Iz Bruselja poročajo: Veliki viharji so v nedeljo popoldne povzročili v Belgiji veljiko škodo. Mnogo oseb je bilo od strele ubitih. V bruselskem mestnem parku je strela pet oseb ranila. Mnogo hiš je zgorelo, ker je strela vanje udarila. Voda je vdrla v hiše in v hleve. Mnogo živine je potonilo.

*** Kako se daje nemški cesar fotografirati.** Nemški listi prinašajo zanimiv opis, kako se obnaša Viljem II. pri fotografiranju. Da se daje rad fotografirati, o tem nihče ne dvomi. Vzemite v roke katerikoli ilustrirani list iz Nemčije, najdete tam v vsaki številki kako sliko cesarjevo. Viljem noče nikdar izgledati na fotografiji preveč familiarno. Misli, da bi celo usmev na fotografiji mogel pri podanih zmanjšati respekt! Sledeče pripoveduje dvorni fotograf: »Bil sem nekega dne pozvan, naj pridem v palačo fotografirati vladarja. Prišel sem in cesar je stal ravno kot model dvema slikarjema. Ker ni hotel izgubiti niti trenutka, se je dal fotografirati v isti sobani, kjer sta delala slikarja. Oblečen je bil v uniformo avstrijskega kavalerskega generala. Približal se mi je z odmerjenimi koraki ter me vprašal, kam naj se postavi. Cesar se daje fotografirati samo stoji. Sedeči človek ne vzbuja toliko respekt. Začel sem fotografirati. V trideset ur se sem ga 35krat fotografiral. Cesar je vselej izpremenil izraz svojega obličja. Drugi dan sem mu prinesel pokazat fotografije. Izbral je samo eno in naročil za šest tisoč mark teh fotografij«.

*** Vojno ministrstvo pripravlja — roman.** Dunajski stotnik pehote Rudolf Kriz (Križ?), ki je pod raznimi psevdonimi izdal že več literarnih del, je dobil pred časom od vojnega ministrstva ukaz, naj spiše vojaški roman. V Nemčiji je pred nedavnim izšel vojaški roman »Quo vadis, Austria?« izpod peresa avstrijskega častnika, seveda pod psevdonomom. V tem romanu se je avstrijskemu vojaštvu marsikaj očitalo in državi se ni proročevala prav posebna bodočnost. Da se da temu romanu odgovor, so naročili stotniku Krizu, naj napiše protiroman. Stotnika so poklicali v ministrstvo, mu dali dopust, da bi mogel pisati. Pred kratkim so ga poklicali v predsedstvo

ter ga pozvali, naj predloži, kar ima dosedaj napisanega. Stotnik je odgovoril, da še nima ničesar in da je šele v mislih zbral ves material. Pozvali so ga nato, naj to iz svojih misli napiše na papir. V 14. dneh mora prinesiti prvo poglavje. In vsakih 14 dni nadaljna poglavja. Roman bo imel deset poglavij. Stotnik je nato prinesel prvo poglavje, ki obsega trideset četrtin pole, napisanih s pisalnim strojem. Nadaljna poglavja bodo enako dolga. Popolnoma po ukazu. General Bellmont in štirje častniki generalnega štaba tvorijo komisijo, da pregledujejo roman. Prvo poglavje so že deloma predelali. Roman izide jeseni.

*** Rivaliteta Avstrije in Italije v Albaniji.** Iz Drača poročajo: Zunanji ministra Avstrije in Italije zagotavljata v svojih parlamentih, da gresta v albanski vprašanji vedno kot najboljša prijatelja roko v roki. Temu se vsi tu nekako hinavsko smejejo. Ko je postal knez Viljem Wied mbret čez Albanijo, sta hiteli Avstrija in Italija kot dobri in zvesti zavezniki uvesti v njegovi rezidenci vladni sistem vzajemnega ravnotežja. Italija je izvolila tri »ministre«, ki niso drugega upravljalni, nego malo mestec, ravnotako Avstrija tudi štiri. Tajnik za knezovo dopisovanje z dunajskim Ballhausom je postal konzul Buchberger, tajnik za rimski Consulto italijanski stotnik Castoldi. Obe velevalisti sta z največjo ljubosumnostjo pazili, da ni nobena dobila večjega vpliva v najbližji okolici kneževi. Knez je imel zaradi tega italijanskega brivca in avstrijskega krojača, neapolitanskega čevljarja in mizarja iz Brna. Za domačo rabo so imeli žepne rute iz Linca in klosetni papir iz Turina. Nekega dne je dobil knez z Dunaja ekvipažo z dvema krasnima konjema. Pridjana je bila vizitka grofa Leopolda Berchtolda. Takoj naslednji teden je poslal mejni grof Antonio di San Giuliano iz Rima avtomobil. Obe darili sta bili plačani iz tajnega fonda za zunanjo politiko. Ker je dobila knežinja roj. princeznja Schönburg-Waldenburg z Dunaja ljubko sobarico, je preskrbelo italijansko zunanje ministrstvo takoj visokorazščenega krasnega dečka iz Furlanije kot lakajja za kneza.

*** Kaj z denarjem?** Clément Vantel piše v »Matinu«: Dal sem neke mu znanemu bankirju sledeče resno vprašanje: »Kaj naj bi storil s 500.000 frankov, če bi jih imel? Kaj mi svetujete?« — »To je odvisno od tega, naj vam li svetujem kot klientu ali kot prijatelju!« je odgovoril bankir. — »No, vzemimo, da sem vaš klient.« — »Potem je to zelo enostavno. Morem vam nasvetovati par znamenitih naložb za vaš denar...« — »Trdi se pa, da je finančna kriza in da je danes blazno, nalagati denar v raznih vrednostnih papirjih, posojilih i. t. d.« — »Pa! To je stara pripovedka... Jamčim vam, da vam onih 500.000 frankov izbrno naložim in da vam bodo mnogo donosali! Ne smete poslušati jeremiad časopisov in bedakov, ki vedno tožijo.« — »Toda povsod pravijo, da je zdaj slab čas za finančne operacije in da je nevarno pokazati denar...« — »Piffit! To je neumnost! Zagotavljam vas, da je čas zelo ugoden... Glejte, imam zdaj znamenitne vrednostne papirje: posojilo mesta. Hočete? Lahko ste pomirjeni, vaš portefeuille bo varen. Volitve, politika, kriza, neumnost diplomatov, poslancev in vseh naših vodilnih glav, to nič ne pomenja.« — »Ko sem nekaj časa molčal, sem zopet vprašal: »Zdaj pa vzemimo, da govorim z vam kot prijatelju in ne kot klient. Kaj bi mi svetovali, naj storim, če bi imel 500.000 frankov?« — »Obraz finančnikov se je hitro izpremenil. Rekel je: »Moj dragi prijatelj, če bi vi imeli 500.000 frankov, svojih 500.000 frankov, tedaj...« Umolknil je za hip, potem pa pristavil: »Toda bi vam svetoval, da jih izmenjate za zlato ter ga vložite v varno blagajno, da ga vam noben tat ne ukrade.«

*** Čudna bojazen slavnih mož.** Več slavnih oseb se je nenavadno balo mačk. Znani angleški general Lord Roberts se je bal mačk. Ni mogel biti v sobi, kjer je bila mačka. Nekoč je bil povabljen na pojedino. In gostiteljica, ki ni verjela pripovedovanju, da se Roberts boji mačk, je skrla mačko v kanape. Prišel je čas obeda, toda glavni gost ni šel v jedilnico. Izjavil je, da ne more iti v jedilnico, dokler je v njej mačka. Začeli so jo iskati, toda niso jo našli. General pa je ostal pri svoji izjavi ter trdil, da je mačka v obednici. Gostiteljica je nato odstranila mačko ter prosila generala odpuščanja. Francoski kralj Henrik III. se je tudi bal mačk in sicer tako zelo, da je omedlel, če je zagledal mačko. Tudi dva druga slavna generala, francoski maršal Saxe in vojvoda šomberski. Voj nekatere njih cvetlic privede nekatere ljudi skoro do obupa. Neka dama iz ugledne londonske rodbine ni mogla prenesti vonja hiacint. Nekoč je bila po-

vabljena na pojedino, pri kateri je bila jedilnica okrašena s cvetlicami. Gostiteljica, ki je poznala lastnost svojega gosta, je dala hiacinte odstraniti ter jih postaviti za zastor. Navzlic temu pa je dotična dama omedlela. Princeznja Lamballe, prijateljica Marije Antoinette in žrtev francoske revolucije, je obledela, kadarkoli je zagledala vijolice. Vincent, slaven slikar, je začel omedlevati, kakor hitro je zaduhal rože. Ruski car Peter Velik baje ni mogel videti vode. Bal se je celo iti čez most. Če je pa vendarle moral iti čez most, tedaj je sedel v kočijo, katere okna so bila zastrta. Strah pred reko Mosero, ki je tekla skozi njegov vrt, je bil tako velik, da ni šel nikdar na svoj vrt. Julij Cezar se je grozno bal grmenja in treskanja. Vedno se je skril pod zemljo, kadar je začelo grmeti nad njegov armado.

*** Pri največ prehladitvah** se pojavijo bolj ali manj težko telesno zaprtje in je priporočati, da se takoj v odstranitve tega napravijo koraki. Kupica prirodne Franc Jožefove grenčice, nekaj dni zapored zaužita zjutraj na tešče, povzroči ravno tako voljno kakor točno odvajanje. Ta zdravilni vrelec odstrani odrevenost črevesa in trajno povzdigne tek odpočitka potrebnim. Spridevalo slovite dunajske bolnice usmiljenih bratov dokazuje, da se Franc Jožefova voda z ugodnim uspehom rabi tudi pri najbolj trdovratnih slučajih zaganjenja. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z miner. vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Mestni svet tržaški.

Trst, 17. junija. V včerajšnji seji mestne občine tržaške govorila sta socialna demokrata Doff Sotta in Nicolao. Oba sta grajala krivico, ki jo občina dela tisočim otrok slovenske narodnosti. Obenem je Sotta tudi izjavil, da so pritožbe svetnika Vilfana glede srednjih šol opravile. Nicolao je priznal, da je glede srednjih šol tržaška občina precej storila, grajal pa je vlado, ker dopušča, da občina nosi mesto nje ta trošek.

Avdijske.

Dunaj, 17. junija. Cesar je danes sprejel zunanjega ministra Berchtolda in skupnega finančnega ministra Bilinskega v dolgi avdijski.

Sodna imenovanja.

Dunaj, 17. junija. Cesar je imenoval višje deželne sodne svetnike Karla Martinaka v Gradcu, Karla Tašneja v Gradcu, Ivana Kaučnika v Ljubljani in Josipa Metličiča v Zadru za dvorne svetnike pri najvišjem kasacijskem in sodnem dvoru.

Dunaj, 17. junija. Okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Pavliček v Gornjem gradu je bil premeščen v Rogatec. Za deželnosodne svetnike v Ljubljani so bili imenovani Fran Regali iz Radovljice in državni pravdnik dr. Neuberger. Nadalje sta bila imenovana za deželnosodna svetnika dr. Polenšek v Trebnjem in dr. Vacalik v Gornji Radgoni, za okrajna sodnika in sodna predstojnika Hugon Lušin v Radovljici in dr. Osvatič v Rogatcu, ki je bil obenem premeščen v Maribor. Za državnega pravdnika v Ljubljani je bil imenovan dr. Otokar Hočevar iz Novega mesta.

Deželni zbori.

Dunaj, 17. junija. V včerajšnji seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je sporočil namestnik baron Bienerth, da je bil župan dr. Weiskirchner imenovan za namestnika deželnega maršala namesto umrlega podžupana dr. Porzerja.

Inomost, 17. junija. Tirolski deželni zbor je sprejel v tretjem branju brambni zakon.

Alpska avtomobilska tekma.

Na Ljubelju, 17. junija. Ob krasnem vremenu so dospeli tekmovalci te velike mednarodne tekme danes na Ljubeljsko sedlo. Prvi je bil št. 5. Anglež Radley, ki je pripeljal ob 9. in 3 minute čez sedlo, drugi je bil št. 12, Juri Paulmann, ob 9. uri in 20 minut, tretji št. 1. Avgust Ross ob 9. in 22 minut. Ob trideset na 11. se je pripeljal princ Elja Parmški. V kratkih presledkih so sledili skoraj vsi vozovi. Najbolj so se odlikovali velikanski angleški vozovi Roi Royse in avstrijski vozovi Daimler. Kranjski avtomobilni klub je pričakoval tekmovalce pri obeliskih pod vodstvom barona Ballouja. Vsi kraji so pozdravljali tekmovalce pristržno s cvetkami. Kranj, Tržič in Škofja Loka so v zastavah.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 17. junija. Predsedstvo neodvisne stranke je pred-

včerajšnjim sklenilo, da se bo od sedaj naprej opozicija redno udeleževala sej parlamenta. Dalje se poroča, da bo med parlamentarnimi počitnicami sedanja parlamenta straža izgubila svoje vojaško lice. Na mesto podpolkovnika pl. Horvatha pride k parlamentski straži policijski višji inspektor Fran Pavlik.

Rusija.

Kišinev, 17. junija. Car z rodbino je prisostvoval slovesnemu odkritju spomenika carju Aleksandru I. Nato se je odpeljal v Petrograd.

Petrograd, 17. junija. Ruska duma je dovolila 480.000 rubljev za ekspedicijo, ki naj poišče izgubljeno ekspedicijo na severnem tečaju, obstoječo iz voditeljev Sjedova, Brusilova in Rusanova.

Petrograd, 17. junija. Proračunska komisija ruske dume je sprejela kredite za ojačenje črnomoškega vojnega brodoma in za zgradbo nove tovarne za smodnik.

Novi francoski kabinet.

Pariz, 17. junija. Zbornica je izrekla s 363 glasovi proti 139 glasovom novemu kabinetu Viviani zapiranje. Socialisti so med glasovanjem neprestano kričali: »Doli s triletno vojaško službo!«

Angleška.

London, 17. junija. Vlada je predlagala zbornici lordov, da naj se vrši drugo branje Homerule 30. t. m. Izpreminjalni zakon bo vlada predložila prihodnji teden. Opozicija s tem ni bila zadovoljna, češ, da ima premalo časa za študiranje zakona.

London, 17. junija. Poslanska zbornica je v tretjem branju sprejela zakon o pluralni volilni pravici.

Napadi na angleškega kralja.

London, 17. junija. Mister Newington je napadal v silno ostrih besedah kralja na nekem shodu sufragetk v Londonu. Med drugim je rekel tudi sledeče: Imamo kralja, da nas reprezentira. Če tega ne stori, zakaj ga plačamo? Izgubil sem vse spoštovanje do njega, jaz vidim v njem slabo, neodločno in nezmožno kreaturo, ki ni vredna mesta, ki je zavzema, in časti, ki mu jo izkazujemo. Ne uvidevam, zakaj naj bi nosil človek, kakoršen je on, posebno vrsto klobuka, krono. On tega ne zasluži; nič boljši ni, kakor njegovi ministri, nič boljši, kakor Asquith. Preveč je podoben svojemu sorodniku, ruske-mu carju.

Dogodki v Mehiki.

Novi Jork, 17. junija. Iz El Pasa poročajo, da so Huertove čete pri Zacatecasu premagale vstaše.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Pred Dračem in v Draču.

Drač, 17. junija. Včerajšnji dan je vladal mir. Vstaši so se umaknili več kilometrov za bregove pri Rasbulu, kjer se zbirajo. Njih izgube so bile baje velikanske, nekateri zatrjujejo, da so vstaši izgubili 1200 mož. V Draču so kneževski častniki organizirali došle Malisore. Zvečer naj bi se bilo moralo pričeti sistematično prodiranje proti vstašem, nenadno pa je knez preložil prodiranje na današnji dan. Vrhovno poveljništvo nad četami je prevzel major Kroon.

Drač, 17. junija. Truplo polkovnika Thomsona so včeraj pokopali, ker niso imeli priprav in sredstev za balzmiranje. Truplo prepeljejo pozneje na Holandsko.

London, 17. junija. Listi poročajo, da dobivajo vstaši vedno nova ojačenja. Bati se je novih naskokov. V Draču vlada mir. Avstrijski in italijanski mornarji vrše policijsko službo.

Rim, 17. junija. Ponedeljskih jutranjih bojov v Draču so se udeležili tudi mohamedanci v Draču na strani vstašev. Iz raznih hiš so zahrbtno streljali na vladne čete.

Dunaj, 17. junija. »Reichspost« poroča, da je bil v včerajšnjih bojih ranjen tudi voditelj vstašev šejk Hamdi Rubieka iz Šjaka, ki so ga ujeli in pripeljali v Drač. V bolnišnici je izjavil, da so bili vstaši s svetlobnimi signali pozvani, da naj izvrše naskok na Drač.

Na drugih bojiščih.

Dunaj, 17. junija. Kakor poročajo, se je vnel v južni Albaniji krvav boj ob reki Semeni.

Epir.

London, 17. junija. Daily Telegraph poroča iz Drača, da je sporazum med kontrolno komisijo in voditelji Epircev v nevarnosti, ker ti izjavljajo, da more le splošna narodna skupščina odobriti sklepe med kontrolno komisijo in med člani epiškega sveta ter da se mora ugotoviti, ali je kontrolna komisija res na-

stopala kot pooblaščenka velesil. Daje zahtevo Epirci tudi, da dobi Chimara svojo avtonomijo.

Velesile.

Petrograd, 17. junija. Ruska vlada je sklenila poslati pred Drač eno vojno ladjo.

Drač, 17. junija. Pred Drač je dospela angleška križarka. Angleški admiral Tronbridge je prevzel vrhovno poveljništvo nad mednarodnim brodomom.

Haag, 17. junija. Holandska vlada je odredila, da odplove križarka »Nordbrabant« pred Drač.

Rim, 17. junija. Pod poveljništvom vojvode abruškega je odplula brodomna divizija s križarko »Regina Elena« pred Drač.

Thomson.

Haag, 17. junija. Vlada je sklenila, da se prepelje truplo padlega polkovnika Thomsona iz Drača na Holandsko.

Nasvet knezu Viljemu.

Rim, 17. junija. Oficijozna »Tribuna« prinaša danes članek, v katerem izraža bojazen, da bo Drač prejel ali slej padel vstašem v roke ter izraža upanje, da bo knez morda vendar toliko pameten in trezen, da bo uvidel, da ga Avstrija in Italija sami ne moreta držati. Le internacionalizacija celega problema je edina rešilna pot.

VOJNA NEVARNOST MED TURČIJO IN GRŠKO.

V Mali Aziji.

Carigrad, 17. junija. Vojni minister Enver paša se poda v četrtek s svojim štabom v Smirno.

Grška nota.

Frankobrod, 17. junija. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Na zadnjo grško noto Turčija ne bo odgovorila. Talaat beg bo poročal o izidu svojih poizvedovanj v okraju Smirne direktno velesilam.

Grški mornarji.

London, 17. junija. Listi poročajo iz Odeze, da so bili tam živeči grški mornarji rezervisti poklicani pod orožje.

Grška nota.

Berolin, 17. junija. Nemški listi poročajo, da bo Turčija v kratkem odgovorila na grško noto v zelo ostrem tonu. Odklonila bo grško noto kot nedopustno vmešavanje v turške notranje zadeve ter bo ob enem napram grški zahtevi po odškodnini zahtevala odškodnino za izgube mohamedancev v Makedoniji.

Velesile.

Petrograd, 17. junija. Kakor se poroča, pripravljajo velesile kolektivno demaršo v Carigradu in v Atenah, da preprečijo oborožen konflikt.

Carigrad, 17. junija. Avstrijski veleposlanik, obmejni grof Pallavicini se je nenadno vrnil z dopusta v Carigrad.

Dardanele in Smirna.

Carigrad, 17. junija. Kakor se poroča, namerava porta proglasiti obredno stanje nad Dardanelami in Smirno.

Srbija in Turčija.

Carigrad, 17. junija. Srbski poslanik je včeraj obiskal velikega vezirja in mu prijateljsko nasvetoval, da naj se skuša Turčija prijateljsko sporazumeti z Grško, ker bi sicer trpeli tudi odnosi med Srbijo in Turčijo.

Za prečitane časopise

prosi »Branibor«, da jih pošlji na mejo. Sprejemajo jih trafike: Dolenec v Prešernovi ulici, Šešark v Šelenburgovi ulici, Kleindienst na Jurčičevem in Velkavrh na Sv. Jakoba trgu.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo Fr. Lukner, učit., Sv. Juri ob Ščavnici 16 K, nabral na dan cvetličnega dne v Ljubljani, med Cirilmetodariji pri Sv. Jurju ob Ščavnici in družba dr. Sabothya 25 K, kot od njega podeljeno fantovščino. Skupaj 41 kron.

Za pogorelca Franceta Peterlina. Neimenovani 1 K, z geslom: »Posnemajmo dosledno klerikalni vzgled in podpirajmo povsodi le svoje pristaše«, uradniki Mestne hranilnice ljubljanske 12 K (in s: knjigovodja Ijubnar 3 K, blag. Sušteršič, ofic. Jeruc in Petrič po 2 K, kontr. Trstenja, ofic. Mešek in neimenovani po 1 K), Julija Štih, prodajalka 40 v. T. in Ig. Verbaj 2 K in gđc. Jerica Dolenec 2 K. Skupaj 17 K 40 v.

Ziveli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. junija: Vencelj Pirnat, pekovski mojster, hiralet, 42 let, Ra-deckega cesta 9. — Ivan Čančar, sin železniškega uslužbenca, 2 meseca, Cesta v mestni log 5.

Dne 17. junija: Tomaž Kajdiž, stolni kanonik, 80 let, Pred škofijo 9. V deželni bolnici:

Dne 14. junija: Helena Čebulj, slavnika, 50 let.

Dne 15. junija: Leon Simenthal, deželni živilozdravnik, 53 let. — Jo-sip Kladnik, trgovec in posestnik, 33 let.

Dne 16. junija: Ivan Koporec, kajžar, 47 let.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni do-mačega zdravlja, katero se da tako mnogo-stransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravi vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 2.—. Po poštnem povzetju po-šilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 250

Na zdravje! bralcev ponavljaj-mo: pristni dobiti oboje preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenci fluid z oblastveno naravno besedno znam-ko »Elsa - fluid« in prebavo pospeš-jujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varnostno besedno znam-ko »Elsa kroglice«, ako svoje naro-čilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Ti iz prirodnih zdravil-nih rastlin napravljeni izvrstni do-mači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esencijskega fluida sta-ne franko na vse kraje 5 kron, med-tem ko stane 1 zavitek s 6 stekleni-cami Fellerjevih pristnih rabarbar-skih kroglic z znamko »Elsa krogli-ce« franko na Vašo pošto za 4 K.

Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje so skoraj 3 deset-letja preizkušene pri kašlju, hripavosti, kataru sopil itd. 95

Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje — in samo te! — se dobivajo iz znanih, že od nekdaj za zdravljenje odrejenih občinskih zdravilnih vrelcev št. 3 in 18 kopališča Sodena, Taunus.

Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje morate zahtevati, ako hočete dobiti učin-kovite soli imenovanih zdravilnih vrelcev.

Dobivajo se povsod skatlj. po K 1-25.

Malomarnost, kakršno kažejo mnogi ljudje nasproti svojim zobem, je naravnost neodpustljiva. V svoji brezskrbnosti puste gniti eno najlepših sestavin človeškega telesa. Ta lahkomiselnost bi se še dala razumeti, ako bi bilo z negovanjem zob spojeno veli-kansko delo. Tako pa je negovanje ust neskončno preprosto in pripravno.

Treba se je samo navaditi na ne-kaj izplakovanj ust z Odolom. Že za-radi dobrega občutka, ki ga dobimo s tem osvežujočim izplakovanjem z Odolom, bi se morali za to odločiti. Mi zato nujno in z mirno vestjo sve-tujemo vsem ki si hočejo zobe ohrani-ti zdrave in usta brez vonja, da se navadijo na pridno negovanje ust z Odolom.

Odol je edina ustna voda, ki po izreku najodličnejših zobnih higijentov najpopol-neje odgo-varja dana-šnjim zahte-vam zobne higijene.

Bergerjeva med. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helferstorferstrasse 11—13 uživajo svetovni sloves. Namesto tr-dega Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Berger-jevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh le-karnah in drogerijah.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 17. junija 1914

Maloobsejni papirji.	Dunaj	Praga
4% majeva renta	81—	81-20
4-2% srebrna renta	84-35	84-55
4% avstr. krona renta	81-40	81-60
4% ogr. krona renta	79-80	80—
4% kranjsko dež. posojilo	—	89—
4% k. o. češke dež. banke	85-75	86-75

Srednja.	425—	435—
Srečke iz l. 1860 1/2	670—	690—
„ 1864	286—	296—
„ tiske	279—	289—
„ zemeljske I. izdaje	237—	247—
„ II.	224—	234—
„ ogrske hipotečne	465—	475—
„ dun. komunalne	481—	491—
„ avstr. kreditne	57-25	61-25
„ ljubljanske	50—	54—
„ avstr. rdeč. križa	28-50	32-50
„ ogr.	24-50	28-25
„ bazilika	211-50	214-50
„ turške	—	—

Dolžnice.	400—	400-50
Ljubljanske kreditne banke	600—	601—
Avstr. kreditnega zavoda	504-25	505-25
Dunajske bančne družbe	84-75	85-75
Južne železnice	681-10	682-10
Državne železnice	780-75	781-75
Alpine-Montan	285—	286—
Češke sladkorne družbe	265—	266—
Živnostenske banke	—	—

Valute.	11-42	11-46
Cekini	117-95	118-15
Marke	95-95	96-15
Franki	95-60	95-80
Lire	251-50	252-50
Rublji	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Termin.	za 50 kg	12-88
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	9-30
Rž za okt. 1914	za 50 kg	7-82
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7-45
Koruzi za julij 1914	za 50 kg	7-59
Koruzi za avgust 1914	za 50 kg	7-29
Koruzi za maj 1915	za 50 kg	—

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2		Srednji zračni tlak 736 mm			
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	
16. jun	2. pop.	731.5	21.0	sl. jz. zah.	del. jasno
16. „	9. zv.	732.1	15.6	sl. zah.	jasno
17.	7. zj.	734.3	14.1	sl. jz. zah.	pol. oblač.
Srednja včerajšnja temperatura 16°5'			norm. 17°9'. Padavina v 24 urah mm 0.4.		

Srednja včerajšnja temperatura 16°5, norm. 17°9. Padavina v 24 urah m'm 0.4.

Zahvala.

Globoka žalost potri o na-skotno težki izgubi, ki nas je za-dela s smrtjo naše iskreno ljubljene soproge, ex. matere, tačice in stare matere, preblagorodne gospe

Fanny Pika pl. Pékafalva
roj. Eisenzapf

nam ni mogoče se zahvaljevati vsakemu posebej. Zato se tem po-tom najiskrenejše zahvaljujemo za mnoge dokaze presrčnega sočutja, za poklonjene vence in cvetice in za častno spremstvo ob pogrebu. Sv. posmrtna maša se bo v petek, dne 19. t. m. ob 9. dopoldne darovala v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja. 2377

V Ljubljani, 17. junija 1914.

Žalujejo ostali.

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.

Letnik XXXIV. (1914).

„LJUBLJANSKI ZVON“ izhaja v svedih po okrajni na-meno ter stane na leto 3 K 20 h, pol leta 4 K 60 h. Šteti leta 3 K 20 h, na vse neavtorizirane dele po 1 K 20 h na leto.

Posamezni svezki se dobivajo po 50 b.

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatni

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi no-vejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Zahvala.

Ob priliki smrti mojega nepozabnega soproga, preblagorodnega gospoda

Josip Gerdešiča

c. kr. dvornega svetnika in predsednika c. kr. okrožnega sodišča v p. itd.

se mi je od vseh strani izkazovalo v besedi in dejanju toliko sočutja in tolažbe, da mi je težko najti besed, da bi se mogla za vse te izraze in dokaze prave krščanske ljubezni zadostno zahvaliti. V prvi vrsti veljaj zahvala mil. gospodu prostu dr. Seb. Elbertu za pogoste obiske zdaj v Bogu počivajočemu pokojniku in osobito za njegovo tolažbo ob smrtni uri, ter blagorodnemu gospodu primariju dr. Jos. Strašku za ne-umorni trud in ljubeznjivo ravnanje, s katerim je v mukepolni bolezni lajšal bolniku trpljenje. Srčno hvalo naj sprejmejo nadalje veleblagorodni gospod Fran Garzaroli pl. Thurnlack, predsednik, in slavni gremij c. kr. okrožnega sodišča, slavno mestno županstvo novomeško ter p. n. gg. novomeški odvetniki za prekrasne vence in častno spremstvo na zadnji poti, slavno »Dol. pevsko društvo« za ganijski žalostinki, sl. povelništvo meščanske garde za godbo, sl. telovadno društvo »Sokol« za odposlano častno deputacijo in p. n. gg. pisarniški uradniki okrož-nega sodišča, ki so rade volje prevzeli svetenje ob krsti. Hvala tudi preč. kapiteljski duhovščini, gg. p. n. frančiškonom, gg. usmiljenim bra-tom ter usmiljenim sestram za pobožni cerkveni spored.

Slednjič pa bodi moja iskrena hvala vsem drugim pokloniteljem lenih vencev in cvetja, vsem p. n. gg. uradnikom in gim. profesorjem, učitelstvu dež. kmetijske šole, vsemu cenj. meščanstvu, vsem ljubim so-rodnikom, premožnim prijateljem in častiteljem pokojnikovim, ki so pri-hiteli od blizu in daleč; iz Bele Krajine, Zagreba, Ljubljane, Vipave, Ko-stanjevice, Trebnjega, iz okolice novomeške in iz mesta samega, da se poslovo od blagega rajnika ob grobu, in da potolažijo mene, zapuščenega in od bridkosti potrtu vdovo. Hvala posebno vsem blagim prijateljem in prijateljem, ki so mi z deanjem in svetom stali ob strani v teh bridkih urah, in vsem, ki so se me spomnili od blizu in daleč z blago-dejnimi pismenimi tolažili in izrazi svojega srčnega sočutja.

Bog povrni vsem in slednjemu tisočaro!

Novo mesto, dne 17. junija 1914.

2368

Amalija Gerdešič.

Za trgovino z mečanim blagom se išče

kompanjonka

z najmanj K 500.—, 2367
Naslov pove uprava. »Slov. Na-roda pod „Trgovina 203“.

Mladenič

ki se hoče posvetiti stavbnemu obrtu in risarstvu, se sprejme takoj v stavbno pisarno. 2364

Ponudbe pod „Praktikant“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Išče se trezen in zanesljiv

: ključavničar :

ter pomožni delavec za mljn.

Ponudbe pod „Zanesljiv“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Eleg. stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopalne sobe, in vse pritlikline, se na Franca Jožefovi cesti odda mirni stranki za avgust termin. 2376

Več se izve Poljanska cesta št. 18.

Ženitna ponudba.

Podpisani imam dobro urejen restavrant in potrebuem dobre go-spodinje, ker sam ne morem vsega urejevati. Slovenke, v starosti od 18 do 25 let naj se oglašijo in pošljejo svoje slike. Jaz sem star 27 let in se želim poročiti s pošteno Slovenko. Her tukaj ni slovenskih deklet, zato se tem potom oglašam. Jazta resno misli, naj mi pošlje sliko in pismo na naslov: Johan Rožič, 208 Ridge Rd Gary, Ind. North America. 2369

Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—

Original plošče „Zonophon“ preje K 250, sedaj K 2—

Tvorniška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

Plošče od K 1-30 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva Favorita, Columbia, Jumbo, Eden, Zono-phon, Avstr. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev in pevk: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth, Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni de-lavnici točno in solidno. — Pri večjem do-emu popust. Ceniki brezplačno.

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

Kovaškega in 2346

kolarskega pomočnika

sprejem takoj v trajno delo. Anton Petkovšek, Sp. Logatec.

Dobra šivilja

za perilo in obleke išče dela po hišah. 2362

Naslov pod „šivilja“ poštne ložeče, glavna pošta Ljubljana.

Samostalna prodajalka

zmožna obeh jezikov in pisarniških del, se takoj sprejme v boljšo trgo-govino. — Pismene ponudbe pod „Stalna služba“ na upravn. »Slov. Naroda«.

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

2361

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mestni trg št. 19.

Inženir

z večletno prakso v železobetonu bi se hotel udeležiti pri večjem podjetju, event. bi prevzel primeren angažma.

Ponudbe pod „inženir/2373“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Lekarniški aspirant

z dveletno prakso, želi premeniti svoje mesto in nadaljevati pouk v neki lekarni v Ljubljani oz. kakem drugem mestu (trgu) na Kranjskem. Vstop 1. avgusta ali 1. sept. t. l.

Ponudbe s pogoji pod „lekarniški aspirant“, pošto ležečo Ljubljana, glavna pošta.

Za skladišče lesa in žago se iščejo izkušeni

lesni opravniki

(Platzmeister) zmožni slovenščine in nemščine. Ponudbe pod „Platzmeister 2350“ na uprav. »Slov. Nar.«.

Ako se hočete zabavati in užiti par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohlin.

Broširano K 150, vezano K 240.

Dobiva se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbna, pohištvena, mizarska dela.

hotele, kavarne, vile, gostilne, stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Ne pustite se premotiti!

Samo Mestni trg 25

kupite po nizki ceni in dobro pri svetovno-znani solidni trdnosti

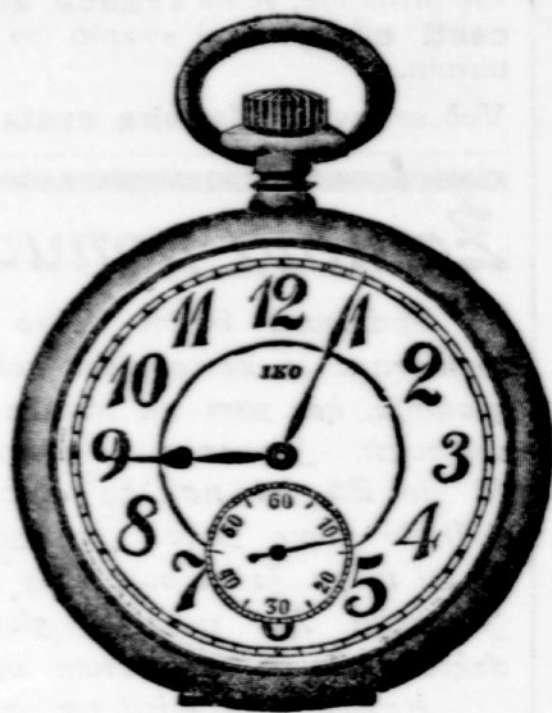
H. SUTNER

Ljubljana števil. 4.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tvrdba H. Suttner nima nobene podružnice v Ljubljani in ne drugje.

Zahtevajte moj novi povečani cenik zastoj in poštne prosto.

Trije dobro izurjeni mizarski pomočniki

za mehko pohištvo se sprejmejo proti dnevni plači 4—6 K v delo. Mizarja v Celju, Gosposka ulica 9. Sprejmejo se le samostojni delavci.

Blagajničarka in servirarica

za veliko letovišče se sprejmeta takoj.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Smrekovih in borovih

hlodov

se kupi vsaka količina franko vsak kolodvor. Ponudbe pod „Hlodi 2107“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejem

kontorista

železninarja, obeh deželnih jezikov zmožnega.

Ponudbe v katerih je navesti sedanjno službovanje, dan mogočega vstopa in plačilni zahtevek, so vpsolati na: Peter Majdič, Celje.

Nepremocijlost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim omem povzroči samo

„STEARIT“ Neutrpijiv za vsako novo stavbo.

Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidic & Co. v Ljubljani.

Proda se malo posestvo

z novo zidano hišo, davka prosto, obsega 4 sobe, 2 kleti, kuhinjo in 2 vrta. Posedstvo z njivami vred meri 2 orala.

Natančna pojasnila daje lastnik Jakob Miklin, p. Podrošica, Koroško.

Velika zaloga najmodernejših slaničnikov. **Klobuke** cilindre in čepice v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporoča **IVAN SOKLIČ.** Prištini Panama-slaničniki od 9 K do 50 K.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir **M. GELEHAUS.** oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Lepa prilika! Lepa enonadstropna hiša

s popolno gostilniško koncesijo, zganjetočem in tob. trafiko v lepem kraju Zg. Poljčane, 10 minut od kolodvora j. žel., blizu farne cerkve, se zaradi družinskih razmer po ceni proda. Zraven je veliko gospodarsko poslopje s hlevi in kegljiščem, krito z eternitom in velik vrt za zelenjavo, 5 minut oddaljeno je vinograd v lepi legi, klet in viničarija, njive, gozdič in sadonosnik skupno 6 oralov. Letni vinski pridelek 40—60 hl. Promet gostilne 10—11.000 kron. — Na prostoru je lep trd kamen in se lahko odpre kamnolom. Vsa poslopja so v dobrem stanu in pripravna za vsako obrt, posebno za mesarijo ali stavbenika.

Cena in drugo se izve pri gostilničarju št. 27. Zg. Poljčane, Staj.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje **Narodna knjigarna v Ljubljani.**

„DEERING“ kosilni stroj je edino uspešno delujoči stroj za košnjo! Oškodujete se

ako ne poskusite preje prave ameriške kosilnice „DEERING“ predno kupite kar na slepo slabejši kosilni stroj za drag denar!

NEIZPODBITNO DOKAZANO

je in s tisoč izpričevali potrjeno, da ima le prava ameriška kosilnica „Deering“ vse one prednosti, ki omogočajo hitro, breznaporno in blagonsko košnjo! Vse druge kosilnice, ki jih skuša konkurenca spraviti pod raznimi imeni v svet, so cije in manjvredne. Dokazano je, da se ne dajo koniti od daleč primerjati s pristnimi ameriškimi kosilnicami „DEERING“. Vsak kdor je kupil konkurenčni stroj obžaluje, da si ni skle kosilnice „DEERING“ s katero bi bil bolj zadovoljen. Vse druge kosilnice se skvarijo že po drugi košnji.

Ameriške kosilnice se dobivajo le pri založitelju

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Jerezije cesta št. 1.

Največja zaloga vseh vrst strojev za poljedelstvo in strojev za vse rodelstvene panoge. Zaloge delovnih delov, dodatnih delov, dodatnih delov, dodatnih delov.

Cenik brezplačno! Posrednik najhitrejši! Cene najnižje!

GORCEVA

KOLESA PRIZNANO NAJROLIJSA SEDANJOSTIX

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIE CESTA 114 MOVISVET

NASPROTI KOLIZIJE ZA

TEVAJE PRVI SLOVENSKI

PREZVLACHO

Dobre srajce ceno!

Radi upeljave nove specialitete bodem prodajal del svojega skladišča perila po znatno znižanih cenah.

Ne zamudite te redke prilike!

Začetek
v ponedeljek
14
junija.

Konec
v soboto
28.
junija.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Ljubljana, 16. junija.

Trgovska in obrtniška zbornica je imela v magistratni dvorani svojo redno sejo. Otvoril je sejo predsednik gosp. Ivan Knez, imenoval za verifikatorja zbornice svetnika gg. Perdana in dr. Ambrositscha ter naznanil, da je trgovsko ministristvo odobrilo izvolitev predsedstva in potrdilo plačilne in napredovalne predpise za zbornice uslužbenice. Zbornica se je obrnila glede oddaje del pri prezidavi glavnega kolodvora v Ljubljani na deželni odbor in ravnateljstvo južne železnice. Od deželnega odbora je dobila zbornica odgovor, da se je deželni odbor tozadevno že obrnil na ravnateljstvo in na ministristvo, da naj se pri oddaji del vpošteva le domači obrtniki in podjetniki. Ministristvo je pa naročilo ravnateljstvu južne železnice, da naj se pri oddaji del po možnosti ozira na domače obrtnike in podjetnike. Poročila predsedstva in tajništva se odobri.

Zbornični član gospod Ivan Mejač je nato poročal o zborničnem računu za leto 1913. in o petih zborničnih skladih za to leto. Zbornični redni dohodki so znašali 118.640 K 25 v, redni stroški pa 69.680 K 69 v, presežka je torej pri rednem prometu 48.959 K 56 v; izredni stroški so znašali 7204 K 10 v in so se pokrili iz presežka pri rednem prometu. Po proračunu je bila potrebščina določena na 53.262 kron, pokritje na 88.310 K; proračun je bil torej presežek 5048 K. Dejanski dohodki so proti proračunjenim dohodkom večji za 30.330 K 25 v. Dejanski stroški so proti proračunjenim stroškom manjši za 6377 K 21 v. Končni uspeh je proti proračunu ugodnejši za 6377 K 21 v.

Po pokritju izrednih stroškov je od presežka pri rednem prometu v znesku 48.959 K 56 v preostalo še znesek 41.755 K 46 v. Prištevisi denarno zalogo ob koncu leta 1912. v znesku 17.724 K 90 v, je ob koncu leta 1913. preostalo denarja 59.480 kron 36 v. Razven tega je bila zbornica v posesti hiše, katere vrednost se je določila na 121.770 K. Skupno premoženje zbornice je tedaj ob koncu leta 1913. znašalo 181.250 K 36 v, ki pa je bilo obremenjeno z dolgom pri c. kr. finančnem erarju za povračilo zborničnih doklad v znesku 868 K 41 vinarjev in z dolgov za hišo v ostanku 115.670 K 44 v, tako, da je čisto zbornično premoženje ob koncu leta 1913. znašalo 64.711 K 51 v. Pokojniški sklad zborničnih uslužbencev je imel v letu 1913. dohodkov 8239 K 20 v, stroškov 620 K; presežek 7619 kron 20 v se je pribil glavnici. Končno premoženje zaklada je znašalo 95.833 K 50 v. Ustanovni sklad za onemogle obrtnike je imel v letu 1913. dohodkov 616 K 43 v, stroškov pa 600 K. Stanje zaklada ob koncu leta 1913. je znašalo 14.833 K 35 v. Zaklad za višjo trgovsko šolo se je pomnožil v letu 1913. za 3901 kron 19 v in je znašalo njega premoženje s koncem leta 1913. 93.989 K 93 v. Zaklad za južnoavstrijsko razstavo v Ljubljani se je v letu 1913. pomnožil za 2292 K 15 v; stanje ob koncu leta 1913. je znašalo 8576 K 55 v. Zaklad za volitve, ki je bil ob koncu leta 1912. docela porabljen, je prejel za leto 1913. dotacijo v znesku 1000 K. Ob koncu leta 1913. je znašalo njegovo premoženje z obrestmi 1003 K 10 vinarjev. Poročilo in računski zaključek se odobri ter se bo poročilo predložilo trgovskemu ministristvu v odobrenje.

Deželna vlada je pozvala zbornico, da predloži po volilnih kategorijah sestavljen seznam onih zborničnih članov, ki koncem leta izstopijo iz zbornice. Izstopijo pa:

iz I. trg. kategorije gg. Ivan Hribar in Ivan Knez;

iz II. trg. kategorije g. Ivan Mejač;

iz III. trg. kategorije g. Leopold Fürsager;

iz I. obrtniške sekcije g. Kamilo Pammer;

iz II. obrtniške sekcije g. Josip Lenarčič;

iz III. obrtniške sekcije gg.: Ivan Kregar, Jernej Ložar, Josip Hafner in Engelbert Franchetti kot namestnik Pavšlarja;

iz IV. obrt. sekcije gg.: dr. Edvin Ambrositsch in Maks Samassa.

V volilno komisijo za trgovsko in obrtniško zbornico, ki šteje enega člana občinskega sveta, 6 zborničnih članov (2 iz kategorije trgovcev in 4 iz kategorije obrtnikov) ter iz zapisnikarja, so bili izvoljeni sporazumno gg.: Mejač, Stare, Schrey, Pammer, Ogrin in Ložar ter za zapisnikarja g. dr. Murnik.

Za člana v državnem železniškem svetu (skrutinatorja gg. Me-

jač in Kregar) je bil izvoljen g. Knez, za njegovega namestnika pa gosp. Pammer.

Rešijo se nadalje nekatere prošnje za podpore. Razstavi vajeških del v Postojni se dovoli 120 K ter se odobri odposlatev g. Franchettija v pripravljali odbor. Razstavi vajeških del v Kočevju se dovoli tudi 120 K. Za obrtno razstavo v Radovljici se dovoli 200 K ter se priporoča ministristvu ta razstava v subvencioniranje. Deželni zvezi gostilničarskih zadrug se dovoli podpora 200 K, kranjskemu odseku zveze avstrijskih faktorjev pa za obisk tiskarske razstave v Lipskem 50 K.

Zbornični tajnik gosp. dr. Windischer poroča nato o informacijskem tečaju za združene funkcionarje v Ljubljani. Namen takega tečaja je, dati osebam, katere kot zadržni odborniki ali kot zadržni uradniki opravljajo zadržno posle ali vodijo zadržno poslovanje, priliko, da se pouče in izobrazijo teoretično in praktično v zadržnem poslovanju ter si pridobijo potrebno znanje onih zakonov, s katerimi imajo kot zadržni odborniki ali uradniki redno opraviti. Po poročilu zborničnega tajnika g. dr. Frana Windischerja je zbornica sklenila, da priredi II. informacijski tečaj dne 16. 17. in 18. novembra t. l. Tečaj bo trajal tri dni ter bo obsegal 22 predavalnih ur. Predmeti so sledeči: Poslovanje obrtnih zadrug, izbira poglavja iz obrtnega reda, občna pridobitina, osebna dohodnina, akcija države in drugih faktorjev na polju obrtnega pospeševalnega naraščaja. Predavali bodo gg. vladni svetnik Šubic, ravnatelj Remec, finančni tajnik Martin Spindler, dr. Marn, zadržni inštruktor Henrik Šteska.

Maksimalno število udeležnikov je določeno na 50. Vodstvo tečaja je poverjeno dr. Windischerju. Stroškov bo za ta tečaj 1435 K. Ti stroški se pokrijejo v kolikor ne bodo pokriti iz subvencije ministristva, iz zborničnih sredstev. Obiskovalci dobe učila brezplačno ter se jim povrnejo potni stroški in plača dnevnina 5 K. Poročilo se odobri.

Zbornični svetnik g. Pammer slika nato podražanje najvažnejših živil vsled visoke carine na žito ter sprejme zbornica soglasno sledečo resolucijo:

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko smatra za izključeno, da bi se nezgodna draginja žita in moke, tega najvažnejšega živila, mogla omiliti, dokler se bo pri uvozu žita pobirala sedanja visoka carina, ki, če sploh, čisto gotovo v tej višini ni vtemeljena v potrebi poljedelstva, v višini, ki jo je narekoval enostranski ožir na zahteve velikih agrarcev ob zanemarjanju koristi industrije, trgovine in obrti. Zategadelj se obrača trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko do c. kr. vlade, da se zavzame za to, da se v prihodnji trgovsko-politični dobi ne naloži na žito nobene carine, vsaj pa ne v sedanji visokosti. Zlasti pa letos pridelane množine žita nikakor ne zadostajo potrebam prebivalstva. Treba je uvoza iz drugih držav. Ob veliki višini uvozne carine so poskočile cene žitu tako visoko, da treba in je upravičena izredna ukrepitev. Zbornica se zategadelj obrača do c. kr. vlade, da ob vporabi člena 8. zakona o carinskih tarifih, razveljavi ali vsaj izdatno zniža žitne carine.

Zbornični svetnik gospod Josip Perdan je stavil nato predlog, da je naprositi Južno železnico za uvedbo dveh novih dnevnih brzovlakov na progi Dunaj-Trst in obratno. Odhod teh brzovlakov z Dunaja, oziroma iz Trsta naj bi se po možnosti določil tako, da bi odhajala z Dunaja, odnosno iz Trsta okoli pol dne. Načeloma je Južna železnica že uvedla dva nova brzovlakova s tem, da bosta v času od 27. junija do 15. julija ter od 26. avgusta do 14. septembra brzovlak, ki vozita le do Maribora in iz Maribora na Dunaj, vozila do Trsta, oziroma iz Trsta. V navedenem času odhajal bo novi brzovlak iz Trsta ob 7. uri zjutraj proti Dunaju. Z Dunaja v Trst pa bo prihajal ob 10. uri zvečer. Zbornica je predlog zborničnega člana gospoda Josipa Perdana sprejela soglasno.

Zbornični svetnik g. Franchetti je opozoril nadalje, da so obrtniške organizacije in tudi zbornica že več let sem storili vse korake, da bi se delo v kaznilnicah odpravilo. Ves trud ni imel za željenega uspeha. Pred enim letom so kaznjenci slikali prostore v deželnem sodišču, pred 2 letoma je moral napraviti neki kaznjenec nove napise okrajnemu sodišču v Postojni in sedaj se sliši, da namerava železniška uprava oddati polovico krojaškega dela za službene opravde železničarjev kaznilnicam. Proti temu se mora tudi trgovska in obrtniška zbornica postaviti. Gospod dr. Windischer mu pojasni, da je predsedstvo zbornice že storilo potrebne ko-

rake pri železniškem in justičnem ministristvu.

Zbornični član g. Ogrin utemeljuje svoj predlog, da naj se ustanovitev deželne zadruge tesarjev izposluje od ministristva, ker je to ustanovitev vsled pritožbe neke zadruge prepovedalo. Dodatno se sprejme tudi predlog zborničnega člana g. Franchettija, da se izreče zbornica za princip, da je ustanovitev deželnih strokovnih zadrug važnejša, kakor če vsled take ustanovitve kaka zadruga izgubi kakega člana. Zbornični član g. Zorec pa je utemeljeval svoj predlog, da naj se izposluje od ravnateljstva državnih železnic, da se bo doletenjski vlak št. 2217, ki odhaja iz Ljubljane ob 6. uri 30 minut zvečer in vlak št. 2214, ki odhaja iz Novega mesta ob 8. uri 24 minut zjutraj, ustavi na postaji Rodohova vas. Sledila je nato tajna seja.

Razgled po slovanskem svetu.

— Iz Srbije. Na nasvet belgradske trgovinske zbornice nameravajo l. 1917. prirediti v Belgradu splošno razstavo, ki naj bi predstavljala sedanjost položaj vseh panog duševnega in gospodarskega dela srbskega naroda. — Ravnatelj rusko-azijske banke v Petrogradu, Rafalovič, ki je kakor član ruske delegacije v pariški finančni komisiji izkazal v zadevi orijentalskih železnic Srbiji marsikatero uslugo, je prišel v Belgrad, da se tam informira o srbskih finančnih razmerah in nadaljnjih načrtih srbske komunikacijske politike. Rusko-azijska banka je glavni deležnik v rusko-italijansko-azijskem konsorciju za zgradbo srbske donavsko-jadranske železnice. Rusko-azijska banka namerava ustanoviti filijale v vseh glavnih mestih in trgovinskih središčih Balkana. Če bo pa Rafalovič smatral za boljše, tedaj bo ustanovil samo posebno rusko-srbsko banko v Belgradu, ki bo imela namen, pospeševati trgovinske zveze med Rusijo in Srbijo. — Srbska akademija znanosti je poslala v novo ozemlje znanstveno ekspedicijo z nalogo, da spiše stavbne in umetniške spomine, ki se nahajajo v starih srbskih samostanih in cerkvah. Zbrani material akademije bodo vporabili za sestavo zgodovine stare srbske arhitekture in slikarstva. — V kratkem izide v Petrogradu v rusčini knjiga »Spomini srbskega diplomata«, sedanjega srbskega poslanika pri ruskem dvoru, dr. Miroslava Spalajkovića, ki je bil prej poslanik v Sofiji in je eden izmed tvoriteljev balkanske zveze. V »Spominih« bo objavljenih mnogo avtentičnih dokumentov, državnih brzojav, tajnih poročil itd. Knjiga bo jako dragocen prispevek k zgodovini balkanske zveze in obeh vojn. — V Skoplju bodo letos jeseni priredili razstavo, ki naj poda sliko gospodarskega položaja v novem srbskem ozemlju.

Izpred sodišču.

Konec senzacionalnega procesa. V Varšavi se je v soboto končal skoro po štirideski razpravi proces proti baronu Jurju Bispingu. Proces je bil senzacional za najvišjo rusko družbo, kajti obtoženi Bisping je bil ena najuglednejših oseb varšavskega plemstva. In moč, ki ga je — kakor je trdila obtožnica — Bisping umoril, knez Drucki-Libecki, je bil eden izmed najpremožnejših veleposestnikov na Poljskem. Bisping je razentega zaradi svoje žene, bourbonske princezine, v sorodu s španskim kraljem, kateremu je španski poslanik v Petrogradu sleherni dan moral poročati o poteku procesa. Ne z manjšo pozornostjo je zasledoval proces car. Bisping je bil obtožen, da je 21. aprila 1913 v parku Terezijevskega dvora blizu Varšave, ki je last kneza Drucki-Libeckega, umoril kneza. Pri dejanju ni bilo nobenih prič, tako da so morali vesti proti baronu Bispingu dolgotrajen proces na podlagi indicij. Procesni akti obsegajo 16 zvezkov. Bisping, ki je bil intimen prijatelj knezov, je trdovratno tajil. Ko so strokovnjaki v streljanju izpovedali, da krogla, ki je tičala v trupu umorjenega kneza, ni bila iz Bispingovega browninga, se je zdelo, da je baron dobil proces. Toda Bisping ni mogel dokazati svojega alibi. Razentega ga je obremenjevala še neka druga zadeva. Ponaredil je sedem menic po 100.000 rubljev na ime kneza Drucki-Libeckega. Tako da je prišlo sodišče do prepričanja, da je obtoženec umoril kneza ravno zaradi teh menic. Sodišče je pa bilo nazirano, da umor ni bil premišljen, marveč je bil izvršen v afektu, v prepiru zaradi omenjenih menic. In tako je bil baron Bisping spoznan za krivega, da je v strastni razburjenosti iz-

vršil umor in da je ponaredil menice. Obsojen je bil v štiriletno prisilno delavnico. Obenem pa izgubi vse pravice in pa plemstvo. Razsodbo bodo predložili carju. Bisping je mirno poslušal rozsodbo ter prosil, naj ga provizorično izpuste iz zapora proti kavciji. Sodni dvor pa ni ugodil temu.

Zakon med bratom in sestro. Iz Olomuča poročajo: Tukajšnje okrajno sodišče se je bavilo s čudnim slučajem. Neki, v tukajšnjem okraju stanujoči železničar se je pred dvajsetimi leti seznanil z neko šiviljo, s katero je od onega časa skupaj živel. Imela sta pet otrok, od katerih so štirje živi. Na prigovarjanje župnikovo sta se odločila, da se bosta poročila. K temu ju je prisililo tudi dejstvo, da s poroko zajamčita ženi in otrokom pokojnino. Ko sta poiskala potrebne dokumente, sta zapazila na svoje največje začudenje, da je imela mati obeh enako ime. Izkazalo se je, da se je mož, ki se imenuje F. L., l. 1867. narodil v brnski porodnišnici kot nezakonski sin neke Ane L., pristojne v S. na Češkem, in da se je nevesta, ki se imenuje F. H., narodila l. 1877. kot hči neke žene, ki se je tudi imenovala Ana L. in ki je bila hči bajtara L. v S. na Češkem. Z ozirom na enakost imen mater okrajna oblast ni hotela dati dovoljenja za poroko. In pred olomuškimi okrajnim sodiščem sta se morala oba zagovarjati, ker sta kot brat in sestra živela v konkubinatu ter imela otroke. Sodišče ju je oprostil, ker se ni moglo prepričati, da sta v resnici brat in sestra, da sta le slučajno imeni obeh mater enaki ali pa da je mati ženina povedala v brnski porodnišnici napačno ime. Železničar ni nikdar poznal svoje matere in je bil vzgojen pri tujih ljudeh. Kako bo postopalo okrajno glavarstvo, ni znano.

Gospodarstvo.

— Vzroki avstrijske gospodarske krize leta 1912/13. Trgovinsko-politična centrala združenih trgovinskih in obrtnih zbornic in centralne zveze avstrijskih industrijcev je ravnokar izdala publikacijo o gospodarski situaciji Avstrije l. 1912. in 1913. Publikacija je izveleček poročila, ki ga je podala trgovinsko - politična centrala vladi koncem sebruarja, da jo opozori na resnost situacije. Nekateri podatki tega poročila so bili zaupni. Namen te akcije je bil, prepričati vlado, da je nužno potrebno, izpremeniti avstrijsko gospodarsko politiko. Naglašamo takoj, da tega namena cela akcija ni mogla doseči. V uvodu omenjene publikacije se sicer pravi, da vzrok krize l. 1912. in 1913. v Avstriji niso bili samo nemiri na Balkanu, marveč tudi druge, popolnoma avstrijske okoliščine. To je popolnoma resnično. Toda zastoj čakamo, da bi se ti specialno avstrijski vzroki zadostno pojasnili. Poročilo se omejuje na konstatiranje, da se je kredit podražil in otežkočil, le površno pa se omenja, da ljudje vedno bolj žive čez svoje razmere, ravnotako se vse premalo omenja slabe plačilne uzance in nezadostna podjetnost, ki se mora povzdigniti z drugačnim zakonodajstvom in drugačnimi trgovinskimi pogodbami. Četudi so vse te okoliščine brezdvomno učinkovale na krizo v poslednjih dveh letih, vendar pa niso glavni vzrok, in tudi ne izključno avstrijski vzrok. Če bi centrala, kakor obeta v uvodu, v resnici zasledovala vse stopnje krize do njenih poslednjih vzrokov, bi prišla do popolnoma drugih zaključkov, kajti dandanes je pač za vsakogar javna tajnost, da so vzrok avstrijske gospodarske krize — in dandanes moremo pač govoriti že o trajni krizi — politične razmere. In ravno te so oni specifično avstrijski izvir naše gospodarske miserie. Po mnenju gotovih krogov, ni naloga centrala, delati politiko ter objavljati svojo sodbo o političnih stvareh; potem pa naj tudi poskuša, naslikati vladi pravi položaj ter jo pozivljati, naj izpremeni svojo smer. Mi pa mislimo, da bi trgovinsko-politična centrala nikakor ne prekoračila svojega delokroga, če bi jasno in odkrito povedala resnico, da se mora, če se naj izpremeni gospodarski položaj Avstriji, izpremeniti njena politika. Danes se oficijalne gospodarske organizacije še nekoliko boje povedati resnico in razentega so predstavitelji večine teh korporacij iz narodnih ozirov zadovoljni z avstrijsko politiko, ki je sinonim za nemško politiko. Navzlic temu pa mora priti čas, ko bo relativno neprenehanogospodarstvo nazadovanje Avstrije napram ostali Evropi prisililo tudi te činitelje, da bodo dvignili glas proti politiki, ki pripravljajo pogin te države. Med izključno avstrijskimi vzroki krize, ki jih navaja centrala, pogrešamo predvsem dejstvo, da bi se omenila napačna veleavlastna politika Avstrije napram Nemčiji, ki navaluje na davkoplačevalce naše

države razmeroma, in časih tudi absolutno mnogo večja bremena nego v drugih državah. Centrala sicer omenja preveliko napetost davkoplačevalcev, vendar pa si ne upa napraviti še en korak ter povedati, kje je iskati vzroke tega prevelikega napetja. Drugi glavni vzrok gospodarske zaostalosti v Avstriji je tendenca, da bi dva naroda, Nemci in Madžari, nadvladala osem avstrijskih narodov. Tej politiki se največ žrtvuje in ta politika kakor mora dušiti ves razvoj v Avstriji. Tudi te resnice se ne upajo odkrito priznati naše oficijalne gospodarske korporacije. In vsled tega bo tudi zadnja akcija omenjene centrala le udarec v vodo.

— Kako se zasluži v državi Sao Paulo v Braziliji. V zadnjem času je poskočilo v braziljski državi Sao Paulo število avstrij. priseljencev, ki pripadajo trgovskemu in uradniškemu stanu. Mislijo, da bodo tam lahko dobili delo in zaslužek. Pridobitne razmere pa so v tej državi zdaj nad vse neugodne. Tako je za dninarje, da še celo za rokodelce sila težko, da dobe delo; o nastavljenih pisarnah in o pripadnikih podobnih poklicov pa ni treba govoriti. Kdor se želi izseliti v državo Sao Paulo, bi pač nikakor ne smel zamuditi priložnosti, da bi se pred odhodom natančno podučil o tamošnjih razmerah. Vsekakor bi se pa smel odločiti za odpotovanje edino le tedaj, če razpolaga s potrebnimi sredstvi, da lahko prebije 3 do 6 mesecev, ne da bi bil kje nastavljen. Zraven pride še v poštev, da so tam življenske razmere vsaj tri do štirikrat dražje kakor v Evropi. Pripomnimo še, da imajo dobra spričevala in priporočila brez znanja deželnega jezika in brez poznanja tamošnjih življenskih razmer dvomljivo vrednost. Tudi za delavce v industriji so se pridobitne razmere obrnile na slabše. Zapri so mnogo tovarn in tako je nešteto delavcev po tovarnah prišlo v obupen položaj. Res pa je močno povpraševanje po poljedelskih delavcih za delo po neizmernih kmetijah (plantajah). Vendar pa so neštrevilni delavci, ki so brez dela in zaslužka, pa se ne posvete kmetijstvu. Razlaga je lahka, ker usoda delavcev po plantajah v splošnem pač ni sijajna. Pri sedanjih razmerah je tudi nevarno, da posestniki plantaj ne bodo točno izplačevali svojih delavcev.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vrelec. Diletična zdravila
tudi za obilno oguljivo
kislino. Pospešuje prebavo
in izboljša spanje.

Zelo koncentriran medicinski
vzrok, pripravljen po
kroničnem šolodnem kataru,
zaprtja, Brightovih ledviah,
vrančnik oteklina, jetrnih
trdnih, stislit, enovrstne
kislinskih, kataris dihalnih
organi.

Zdravilo virelo najviše
vsebine svoje vrste. Zlasti
uporaben pri kroničnem
diletičnem kataru, obilnosti
kislinskih, kataris dihalnih
organi, sladkovni bolezi

**Najmočnejši
prirodni virelec magnezijo
glauberske soli.**

Zaloga: Michael Kastner in A. Sarabon, Ljubljana.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica s navodom 1 krome.

Raspodila se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših parfunov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dož. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novega pravega Fran Jožefovega jubila moči.

V tej lekarni dobivate zdravila tudi čisti belgijski blagajni južne železnice, c. kr. tovarne in obr. belgijske blagajne v Ljubljani.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Krapinske toplice (hrvaško.) zdravijo protin, revmatizem, ischias.

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob državni cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice, električna razsvetljava, moderno urejeno sobo z balkonom iz razgledom na morje. Vodovod z gorsko vodo. — Zmerne cene.

Kneza Auersperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnic postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, historigija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo
Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Joško Jaklič

učitelj

Francka Jaklič roj. Razinger

c. kr. poštarica

poročena.

Dolenjavas pri Ribnici, dne 17. rožnika 1914.

(Namesto vsakega posebnega obvestila).

2360

Monstre cirkuška razstava KLUDSKY.

V četrtek, dne 18. junija

2 poslovilni gala predstavi 2

z novim vzperedom.

2358

Popoldne ob 4.

Zvečer ob 8.

Popoldne plačajo otroci do 10 let polovične cene na vseh sedežih. Zvečer polne cene. — Popoldanski spored ostane neskrajšan.

Ogledovanje zveri in skušnje od 9. do pol 3. pop.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja si. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Trnčo št. 2.

poleg Čevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, travov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarska dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera 128

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Dralle „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trnčo št. 1.

Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Pater F. E. Leitner

provincijal in zdravnik-voditelj v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu

je uporabljal

tinkture za želodec

Iekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

z dobrim uspehom pri prehlajenju želodca in črevesja, kakor tudi pri obolenju jeter.

Steklenica 20 vinarjev.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kuponom 3-10 dolgo za popolno moško obleko (suknja, hlače, telovnik) stane samo 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno Siegel-Imhof v Brnu (Brann).

Vzorci gratis in franco.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavnikom naznanjati, da imam **velike zalogo doma** 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. Cene zmerne.

RUOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Važno „Sokole“!

Ravnokar sem dobil jako lične zletne znake. Cena 60 v.

Ker sem edini pooblaščen od „Slovenske Sokolske Zveze“, sem pričrnan, da bodejo brati „Sokoli“ segali po istih, osobito pa še, ko je polovica čistega dobička v prid „Slovenski Sokolski Zvezi“. Pri naročilu več komadov dam primeren popust. Se priporoča

MILKO KRAPEŠ, urar in trgovec,
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Modni salon
Stuchly-Maschke
ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst najtinejše in najmodernejše

damске in otroške slamnike kakor tudi športne čepice po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Vsled najvišjega odobrenja Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša **200.000 kron.**

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 2. julija 1914. Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III., Verdere Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd.; igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopošljejo poštnine prosto.

Od c. kr. generalnega ravateljstva drž. loterij. (Oddelk za dobrodelne loterije). 1994

Odvetnik

dr. Gvidon Srebre

naznanja, da je otvoril

svojo pisarno

v Celju, Cerkveni trg št. 4.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.